

НАША РЕЧ

БРОЈ 1278-1279.  22. АВГУСТ 2014.

ЦЕНА: 0,60 ЛЕЈА

НЕДЕЉНИК САВЕЗА СРБА У РУМУНИЈИ

Иван Негришорац

БАЗЈАШКИ ЛАУРЕАТ



Савез Срба у Румунији
МО ССР Темишвар

Организује

Међународни симпозијум „Радичевићи у Темишвару“

Темишвар, 29-30.08.2014.

Седиште ССР, ул. Мангалија, бр. 29

Програм

Петак, 29.08.2014.

15.00 часова - Свечано отварање, седиште ССР

15.30 часова - Прва радна седница

17.30-19.30 часова - Друга радна седница

Субота, 30.08.2014.

10.00-12.00 часова - Обилазак споменика Теодора
и Стевана Радичевића на
Градском гробљу као и
споменика југословенским
авијатичарима

12.00-15.00 часова - Разгледање српских
знаменитости у Темишвару

Наша тема

Уметници
из Србије
у Темишвару

стр. **10**



Наша тема

Преображење
у Клисуре

стр. **13**



МЕЂУНАРОДНА ЛИКОВНА КОЛОНИЈА

СУСРЕТ ИСПОД БЕЛОГ БРЕШКА



Догађај

Феноменални
концерт старих
рокера

стр. **20**

Најбоље године

Уживање уз игре
крај Дунава

стр. **22**



РИБЉА ЧОРБА У БЕШЕНОВИ

СВИНИЧАНИ У БАЗЈАШУ

За помоћ угроженима од поплава у Србији:

UNIUNEA SÂRBILOR DIN ROMÂNIA

CF 4481721

RO46RNCB0565049294930001

BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

**НАША
РЕЧ**

Први број недељника "Наша реч" изашао је у Темишвару 5. јануара 1990. године

Издавач: Савез Срба у Румунији, тел/факс: 0256-491754

Адреса редакције: Str. Mangalia nr. 29, 300188 Timișoara, РУМУНИЈА, тел/факс: 0256-498252

e-mail: nasa_rec@yahoo.com

Директор за медије: РАЈКО КОРЊА, главни и одговорни уредник: ЉУБИНКА ПЕРИНАЦ СТАНКОВИЋ,
уредници: ГОРАН МРАКИЋ, ГОРАН МИШКОВИЋ, МИОДРАГ ТОДОРОВ, ГОРАН ГОГА ПАНТИН,
словослагач: ЈАДРАНКА НИКОЛИЋ, секретарица: СВЕТЛАНА БАНДУ.

компјутерски слог: АДРИЈАН НИКОЛИЋ ШУЛЦ

Стални сарадници: Србољуб Мишковић, Иво Мунђан, др Славомир Гвозденовић, протојереј др Бранислав Станковић,
Јадран Кланица, Биљана Герман, Весна Степанов, Милана Петров, Радмила Јана Шакотић

ACEASTĂ PUBLICAȚIE APARE CU SPRIJINUL DEPARTAMENTULUI PENTRU RELAȚII INTERETNICE (I.S.S.N. 1223-0383)

Conform art. 206 din Codul Penal, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului.

**НАША
РЕЧ**



бр. 1278-1279/22.08.2014.

КУД „СОКО“ ИЗ СОКОЛОВЦА НА ФЕСТИВАЛУ ПРО ЕТНИКА У СИГИШОАРИ

Овог викенда од 22. до 24. августа на Фестивалу „Про Етника“ у Сигишоари наступиће КУД „Соко“ из Соколовца под вођством Маре Горун у пратњи оркестра Маре Горун и Горана Стефановића. Соколовчани ће имати два наступа у суботу и у недељу на отвореној сцени, а извешће неколико сплетова игара из Клисуре и Пољадије. **Љ.П.С.**

НАГРАДНА ПУТОВАЊА ЗА ОЛИМПИЈЦЕ

Од 23. до 30. августа Департман за Међуетничке односе организује наградну екскурзију за добитнике првих награда на Олимпијади српског језика за гимназијалце.

Они ће путовати у неколико држава централне Европе које спаја Дунав.

Од 24. до 30. августа Савез Срба у Румунији организује наградно путовање за финалисте Олимпијаде српског матерњег језика од седмог до дванаестог разреда: „Упознај матичну Србију и Републику Српску“.

Олимпијци ће тако током седам дана боравка посетити знаменитости Београда, Тополе, Опленца и Златибора. Они ће такође посетити Милешеву, Увац, Мокру Гору, Дрвенград, Вишеград, Андрићград и друге. **Љ.П.С.**

У ГОТЛОБУ НА ДАНИМА ЛУБЕНИЦЕ

Дани лубенице у Готлобу су 15. августа били и у знаку српских културно-уметничких друштава.

Прво су трубачи из Вршца пропратили



параду ношњи, затим је наступио прослављени оркестар Лепе Брене „Слатки грех“, а наступили су и наши КУД „Свети Никола“ из Дете под вођством Дијане Татарушану, КУД „Дунав“ из Свинице под вођством Живице Балача и ТО

„Темишварски споменари“ под вођством Томе Ђурића са солистом Пером Тодоровићем. **Љ.П.С.**

СЕДНИЦА ИЗВРШНОГ ОДБОРА РУКОВОДЕЋЕГ САВЕТА ССР

У седишту ССР у Темишвару одржава се седница Извршног одбора Руководатељег савета ССР 5. септембра у 16 часова. На дневном реду су:

- Усвајање пристиглих позива за акције и манифестације октобра месеца
- Административно-организациони проблеми
- Разно. **Љ.П.С.**

СТАРМОЛДАВЦИ У РУСКОМ СЕЛУ

Традиција братимљења Старомолдаваца и Рускоселаца јесте дугогодишња и прерасла је у пријатељство које се негује и цени.

Сваке године једни другима узврате посету, тако да ће за Велику госпојину, 28. августа КУД „Стара Молдава“ и делегација Општине Нова Молдава боравити у Руском Селу, док ће Рускоселци у октобру бити гости Старомолдаваца на Данима културе у њиховом месту. **Љ.П.С.**

ФЕСТИВАЛ СМОКВИ

У Свиници се 30. августа одржава 15. издање Фестивала смокви, који ће окупити бројне учеснике из разних крајева Србије и Румуније.

Организатори су приредили богат програм спортских такмичења, као и такмичења: „Најбоља ракија од смокве“ и „Најбоље слатко од смокве“.

Уз параду народних ношњи предвиђен је у вечерњим сатима и културно-уметнички програм са учешћем ансамбала из Бора, Рготине, Готлоба, Турну Северина и Поноареле. **Љ.П.С.**

СЕМИКЛУШАНИ НА МЕЂУНАРОДНОМ ФЕСТИВАЛУ ФОЛКЛОРА

КУД „Свети Сава“ из Великог Семиклуша учествоваће 30. августа на Међународном фестивалу фолклора у Кањижи.

Семиклушани ће наступити под вођством Наталије и Гице Мандрана и извешће игре из Баната и Владичиног Хана. **Љ.П.С.**



Пише:
Љубинка
Перинац
Станков

ПОПУШТАЊА И ПОПУСТИ

А нисам се баш нешто ни тренди обукла, немам ни ташну онако преко руке, нисам ни прстић с десне руке дигла увис, ни Сваровски по нарамењачама ми не сија, не пућим усне и не изгледам ко утекла из Аушвица...

Еее, шта кажете, је л` и ви волите шопинг? А распродаје? Волим их и ја, али оне праве, а не ове лажиране које су у темишварском Мољу већ постале пракса и лака жвака за наивне и неуштимоване купце и туристе.

Већина Темишвараца већ зна за фору летњих снижења, кад се само надува она цифра преко цене, прецрта црвеним фломастером, па се стара и редовна, иначе веома папрена цена, купцима сервира као много снижена и права прилика да такву

тура све заврши у сегменту мотивационих савета и нових „функционалних“ дијета... од понедељка до четвртка или од првог у месецу... Ооообавезно.

Па још ако вам се посрећи и набасате на љупку младу продавачицу која ће вам премаукано шапнути:

- Знате, у нашем бренду нећете наћи конфекцију у том броју, али моја мама проналази такве бројеве конфекције у Аустрији.
- Хвала, Аустрија ми нешто баш и није успут.



багателу себи приуштите. И не заборавите, што је крупније написан проценат, боје су дречавије и дречавије. Тешко ко може таквим мајсторијама да одоли. Ево, признајем, иако знам за фору, скоро сваки пут уђем у радњу. Зашто? Па да проверим да није можда баш којим чудом оно снижење... за баш баш.

И увек лепо обећам да нећу више да наседам, ал` не вреди... Кад би бар ту био крај...

Има нешто и горе од ових лажних попушта, а то су бројеви на конфекцији, само и искључиво за манекенски стас. Госпође које нису у калупу 90-60-90 знају о каквој трауми и фрустрацијама причам, јер се редовно после таквих неуспешних шопинг

Погледам мало боље девојчурак. Сад што јес', јес', могу да јој будем мајка, што да је кривим да је била безобразна, кад сам баш у тим годинама. А нисам се баш нешто ни тренди обукла, немам ни ташну онако преко руке, нисам ни прстић с десне руке дигла увис, ни Сваровски по нарамењачама ми не сија, не пућим усне и не изгледам ко утекла из Аушвица...

Ајте, молим вас, какви црни попусти и црна конфекција... Радња до радње, огледало до огледала, да се уцело проценим колико сам старинска и колико ми од тих понуда нема баш неке вајде.

На крају ипак нешто попусти. Живци! Па нису ни они гвоздени, шопинг ли ти шопингов!

Догађаји дана

Вучић: Србија неће окренути леђа Русији

Сан ратника са Цера постао је и наш сан, да од земље за коју је вредело умрети направимо земљу за коју вреди живети, рекао је премијер

Председник Владе Србије Александар Вучић рекао је, на обележавању стогодишњице Церске битке код споменика у Текеришу, да са истом вером са којом се 1914. године гинуло за отаџбину, данас треба да се живи и ради за бољу Србију.

– Сан ратника са Цера постао је и наш сан, да од земље за коју је вредело умрети направимо земљу за коју вреди живети – рекао је Вучић, обећавајући да ће Србија бити тако примамљива да ће људи из других земаља долазити да живе у њој.

Време је, рекао је премијер, да земљи дамо бар део онога што су јој дали они који су јој дали све, време је да престанемо да кукамо и да се жалимо, да се потрудимо за нашу Србију.

– Време је за нашу жртву и наш напор – истакао је Вучић.

У Србију су, како је рекао, у Првом светском рату веровали сви који су веровали у слободу, и из те вере и пожртвованости настала је држава у

којој савремено поколење има обавезу да да гради оно што је настало на жртви предака. „Србија и сви ми настали смо тада бранећи себе, своју слободу и своју земљу. Дошли смо овде на Цер да постанемо слободна и поштовања вредна нација и веровали смо у победу”, рекао је Вучић.

Он је истакао да смо, као народ и држава, много времена потрошили на погрешне одлуке, режиме и ратове.

– Али, вратили смо се и спремни смо да освојимо свој Текериш и Цер – рекао је Вучић.

Председник Владе је, говорећи пред грађанима који су се тискали на простору

испред монументалног споменика подигнутог у славу победе у Церској бици, поздрављен спонтаним аплаузом присутних, када је усред дипломатске и војне кризе у Украјини, када и Брисел и Москва пажљиво прате изјашњавање Београда, рекао да Србија има зацртан пут ка Европској унији, али неће окретати леђа пријатељима, пре свега Русима.

– Неће нам бити тешко да оживимо Србију и вратимо је у Европу, али нећемо окретати леђа пријатељима, пре свега

Русима које су данас сви заборавили и против којих су сви данас – рекао је Вучић.

Председник Владе је посебно поздравио амбасадора Аустрије, који је дошао на свечаност поводом велике победе српске над аустроугарском војском, чиме је, како је рекао, показао колико је велик као човек и колико је велики народ из којег долази. Захвалио је и амбасадору Белорусије и осталим представницима

дипломатског кора.

Патријарх Иринеј и шабачки владика Лаврентије служили су помен на почетку церемоније. Свечаности је присуствовао и председник Републике Српске Милорад Додик, који је положио венац заједно са премијером Србије. Венце су положили и изасланици председника Србије Иван Мркић и Јасмина Митровић-Марић, изасланик председнице скупштине посланик Игор Бечић, потомци војводе Степе Степановића и други. Војни аташеи Русије и Француске заједно су положили венац на споменик.

М.Г.



Много година пре појаве Дачије, Румунија је производила аутохтони аутомобил у фабрици Малакса, у Решици. На домаћем тржишту се појавио 1945. године, а захваљујући лаком



управљању и комфору, убрзо је постао тражен широм Европе. Ауто је развијао брзину до 120км/ч и трошио 10л/км. Између 1945. и 1947. године произвело се око 800 примерака домаћег аутомобила, да би се затим фабрика преместила у тадашњи Совјетски Савез, након што је Брежњев, возећи се једном овим аутом, остао импресиониран његовим перформансама.

adevărul

Борба са дрогом у раскораку

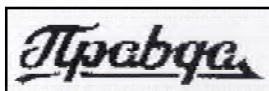
Представник Међународног центра за борбу против дроге и права човека у Румунији Цицел Лазар, каже да наша земља нема адекватне програме за сузбијање овог порока. У овом



моменту у Румунији постоји око 500.000 наркомана, од којих 10% чине средњошколци а 21% студенти. Иако је Парламент изгласао законе који би требало да овисност бар мало смање, јер је пошаст немогуће искоренити, „заборавио“ је да оформи неопходне установе и запосли одговарајући медицински кадар. „Влада Виктора Понте је у овом погледу једнако неефикасна као и Влада Емила Бока. А свакога дана уживаоца наркотика је све више“, оптужује Цицел Лазар.

Превео и приредио: Горан Мишковић

ВРЕМЕПЛОВ



Југословенски амбасадор у Темишвару

Југословенски амбасадор у Букурешту др Дане Медаковић на путу за Београд задржао се у Темишвару, где се састао са представницима ССКДУР-а и уредницима „Правде“.
30. мај 1946.



Прво заседање кружока

Чланови новооснованог Књижевног кружока „Жарко Деспотовић“ у Белобрешки одржали су прво радно заседање. Своје песме је читао Никола Нешић, а реферат је поднео Славомир Гвозденовић.
5. мај 1978.



Естрадне звезде из Југославије

На стадиону Политехнике, данас ће у 16.00 часова, Београдска естрада приредити концерт народних песама.
20. септембар 1991.

Иван НЕГРИШОРАЦ
добитник Велике базјашке повеље



ПОВЛАШЋЕНИ ДУШЕВНИ ДИЈАЛОГ

• Проф. др Драган Станић (Иван Негришорац) рођен је 31. маја 1956. у Трстенику (Србија). Основну школу завршио је у Сиригу 1970, а гимназију у Новом Саду 1974. Филозофски факултет на Групи за југословенске књижевности и српскохрватски језик завршио је у Новом Саду 1979. темом „Неоавангарда и српско песништво (1965-1988)“, магистрирао је 1991, а 2003. докторирао на Филолошком факултету у Београду радом „Лирика Јована Дучића: семантичка анализа“. Говори енглески и руски, а служи се немачким, француским, словеначким и македонским језиком.

Био је лектор на Мичигенском универзитету у Ен Арбору (САД, 1984-1985), драматург у Драмском програму Радио Новог Сада (1986-1988), асистент на Филозофском факултету у Нишу (1988-1995), асистент, доцент, ванредни и редовни професор на Филозофском факултету у Новом Саду од 1997. до данас. Пише поезију, прозу, драмске и критичке текстове, бави се проучавањем српске књижевности и културе. За председника Матице српске изабран је 2012. године, а на тој је функцији и данас •

• Шта у животу једног писца значи такво једно признање као што је Велика базјашка повеља?

Поезија се пише јер човек то мора да чини. Јер се јавља некакав унутрашњи импулс неодољиве чежње за смислом и за

обликовањем светова од речи. Кад се то већ деси и кад такве поруке буду послате, онда оно најлепше што може да уследи јесте тренутак кад стигне глас да је порука заиста нашла пут до другог. Ја тако некако и гледам на књижевне награде: оне су

одговор на послату поруку. Наравно, тај одговор је упућен не само песнику него и свима онима који хоће да чују тај глас. Награда треба културној јавности да скрене пажњу на оно што јесте вредно песништво или што је вредно у неком песништву. Тим гестом се, дакако, не решава коначно питање вредности тога песништва. Сви знамо да су награде добијали и песници који то баш и не заслужују, као и то да су

наградама, али када се десе, ја им се веома радујем. Када је реч о Великој базјашкој повељи, моја је радост вишеструка. Пре свега, ово је награда са изграђеном, чврстом критеристиком, а то најбоље доказује сам списак награђених песника. Она се додељује у Румунији са намером да послужи и као нека врста моста између две културе, српске и румунске, културе које се добро разумеју, а требало би и да се још



врхунски песници понекад остајали непримећени у свом времену. Ја се надам да у темељу ових неколико награда које сам последњих година добио стоји истинска вредност онога што радим. Надам се, али не могу бити сигуран, па ме та несигурност непрестано нагони на нова прегнућа. Мени је увек било, а и сада јесте, најважније оно унутрашње задовољство које се јавља када напишем песму, а поготово када завршим књигу и коначно уобличим један песнички свет. Нисам од оних који су опседнути

боље упознају. Рекао бих да је Велика базјашка повеља најважнија књижевна награда која се додељује изван матичних српских држава. Посебну важност за мене има и чињеница да је она чврсто везана за манастирски простор, за духовну традицију и за живот посвећен Богу. Што сам старији, те ствари ми постају све важније. Поезија би морала да буде чувар чисте људске душевности и духовности, а песнику су у том домену поверени најзначајнији задаци.

• Уз награду у Базјашу на поклон сте добили и књигу преведену на румунски језик. Да ли је за Вас важно да се појављујете као аутор и на другим језицима?

Веома сам задовољан што се појавила књига песама на румунском језику. Она се већ дуго припремала. Својевремено је Јован Радин Пејанов почео да преводи моје песме, а да ја то нисам ни знао. Обавестио ме је тек кад је превео једно двадесетак песама и послао ми их је. Обрадовало ме је то његово

интересовање за моју поезију, али је, нажалост, Јоца преминуо. После неколико година, Славомир Гвозденовић ми је предложио да начинимо једну књигу на румунском језику, а тад сам га ја обавестио о постојању Јоциних превода. Слава је све то саставио, а онда и, заједно са Лучијаном Алексиуом, превео остатак песама за ову књигу, која изгледа врло лепо и садржи 54 песме. Песме су ми, иначе, објављиване на великом броју страних језика, не само на енглеском, руском, француском, немачком, него и на мађарском, словачком, и више других језика, чак и на кинеском. Оне су излазиле углавном у часописима, антологијама и зборницима, али се сада, ето, појављује и целовита књига изабраних песама, прва на неком другом језику.

• Иван Негришорац јесте песнички псеудоним, а Ваше право име је Драган Станић. Колико се коси, а колико допуњује Иван Негришорац – песник, са

Драганом Станићем, професором, научним радником, енциклопедистом и председником Матице српске?

Ја сам се за песнички псеудоним определио веома рано, а почетна намера ми је била да се склоним од јавности и да живим у неком свом свету. Веома брзо се показало да је то тешко извести. Наиме, моја прва књига је добила важну награду за младе песнике, медији су то регистровале, чак је емитован извештај у централном телевизијском Дневнику, па се тако у мом

Новом Саду брзо разоткрило ко се крије иза псеудонима Иван Негришорац. Себе сам увек доживљавао као песника и књижевника, критичара и проучаваоца књижевности, а себе никако нисам видео као неког ко се бави менаџментом у култури. То се, пак, десило стицајем извесних околности. Када сам већ био афирмисан песник и књижевник, позвао ме је тадашњи председник Матице српске, академик Бошко Петровић, да у нашој најстаријој културној установи водим секретарске послове. Наравно да се овакве понуде не одбијају, а примају се

са дубоким осећањем части. За секретара сам биран у два мандата, предлаган сам и за следећи, али сам ја у међувремену наставио универзитетску каријеру коју сам пре тога био започео, па је прекинуо. Рад са студентима је за мене велика радост и веома волим тај рад који траје још од 1988. године. Није лако све ове обавезе ускладити, јер је у питању различита врста ангажмана, па и различита врста енергија. У



међувремену сам научио да рационално користим своје време, а посебно сам навежбао да се брзо прешалтам из једног менталног простора у други. Тако сам успео да у доброј мери очувам разноврсне облике свога рада. Моја продукција приповедне прозе је, међутим, сасвим застала јер она захтева свакодневну посвећеност писању. Научио сам да строго поштујем тзв. инспирацију, па настојим да, кад год ме она притисне, ја одговарам посвећењем писању. Важно је ухватити тај први и прави тренутак. Касније се песми враћам, чак и неколико пута, све док она не добије коначан облик. То рационално коришћење свога времена је мени изузетно важно, јер бих се, иначе, изгубио у силним обавезама које ме сачекују.

• У том рационалном коришћењу времена проналазите простора и за веома напоран и захтеван посао, а то је рад на „Српској енциклопедији“, која излази од 2010. године. Шта тај посао све претпоставља?

Рад на „Српској енциклопедији“ веома је одговоран и тежак, јер је реч о томе да је неопходно ускладити доприносе преко 1.000 сарадника. Ми, Срби, нажалост, немамо своју националну енциклопедију, па је сада прилика да тако драгоцену књигу најзад добијемо. Уређивачки одбор Српске енциклопедије, чији сам председник, све концептуалне, стручне и организационе потешкоће је успешно разрешио. Кад бисмо успели још да отклонимо и непоузданост у финансирању овог пројекта, онда бисмо

могли да се у потпуности посветимо што хитријем обављању овог, високо захтевног посла.

• Ви сте постали председник Матице српске 2012. године. Не бих понављала причу о њеним темељима и улози Срба са простора данашње Румуније. То наши читаоци добро знају, али бих волела да нам нешто кажете о данашњим односима Матице српске и Срба у Румунији.

Матица је суштински повезана са културним наслеђем и садашњошћу Срба у Румунији, а институционално је то покривено

тако што смо још пре четврт века основали Темишварски одбор као саставни део система. Задатак овог Одбора је да проучава целокупно културно наслеђе Срба у данашњој Румунији. Садашњи председник Одбора је Стеван Бугарски, а делатност се највише испољава у оквиру „Темишварског зборника“, као периодичне публикације. Повремено објавимо и понеку од монографских студија, а у том погледу су драгоцени доприноси Стевана Бугарског, Миодрага Јовановића, Љубивоја Церовића, Мирослава Тимотијевића и других. У обављању свих ових послова природно смо

упућени на блиску сарадњу са Савезом Срба у Румунији и са свим научним делатницима у овој области. Жеља нам је, уз то, да српској културној јавности што систематичније представимо активности Срба у Румунији.



Љубинка Перинач Станков

ДАНИ ПРЕОБРАЖЕЊА



МЕЂУНАРОДНА ЛИКОВНА КОЛОНИЈА

У петак, 15. августа, у Српској кући у Темишвару пристигли су учесници Међународне ликовне колоније, која је организована поводом традиционалне манифестације Дани преображења Срба у Румунији. Ликовна колонија је трајала до 17. августа. У просторијама Српске куће боравило је и стварало неколико ликовних уметника, сликара и вајара из матичне Србије и Румуније. Миодраг Јакшић, селектор и суорганизатор Међународне ликовне колоније, шеф уметничке групе АРТЕ из Београда, која окупља више од три стотине уметника из целог света, рекао нам је да ће и ове године креације уметника настале за време организовања Дана преображења Срба у Румунији остати као трајно добро српским институцијама у Румунији у виду уметничких дела. АРТЕ група током године ради на десетак уметничких колонија у Србији и иностранству, а са задовољством и радошћу се увек одазива позиву Савеза Срба у Румунији да учествује и ствара за време одржавања уметничких и ликовних колонија, пошто у овом делу Румуније има пуно

пријатеља. Ове године је из Србије стварало седам сликара, који ће оставити своја уметничка дела, а са њима су се дружили, стварали и размењивали искуства сликари и вајари из Румуније. Учесници овогодишње Међународне уметничке колоније били су академски сликар из Београда Горан Радовановић, који је дипломирао на Академији у Софији у Бугарској, Јасмина Церовић Јовановић, Мирјана Марковић, Александра Лекић, Владимир Винкић, сликар из Панчева који је дипломирао на Ликовној академији у Фиренци, а поред сликара ту су још стварали вајарка Милица Јакшић, која је урадила једно лепо и занимљиво вајарско дело у керамици, затим књижевници и песници Ирена Милетић, Маријана Пилиповић и Предраг Јакшић. Заједно са уметницима из матичне Србије током одржавања ликовне колоније стварали су и уметници из Румуније: сликарке Дана Петков и Божица Илић Чоботин, вајари Никола Поповић и Еуџен Барзу.

Миодраг Тодоров

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА НОВИНАРЕ У ГЕНЕРАЛНОМ КОНЗУЛАТУ СРБИЈЕ У ТЕМИШВАРУ

Поводом одржавања овогодишње двадесет и прве културно-књижевне међународне манифестације Дани преображења Срба у Румунији, Генерални конзулат Републике Србије у Румунији у сарадњи са Савезом Срба у Румунији организовао је конференцију за представнике медија која се одржала у суботу, 16. августа, са почетком у 12 часова у летњој башти Генералног конзулата.

Домаћин, Његова екселенција генерални конзул Лазар

Манојловић је после извођења изворне народне песме *Где си било јаре моје* предивног гласа Мине

Матијашевић, поздравио све присутне у своје име и у име Генералног конзулата, међу којима су били овогодишњи добитник

Велике базјашке повеље, песник

Драган Станић, под књижевним псеудонимом Иван Негришорац, председник ССР Огњан Крстић и посланик у Парламенту Румуније Славомир Гвозденовић, иначе главни организатори манифестације, затим писци и уметници из Мађарске, Србије и Темишвара као и представнике темишварских медија. У својству организатора, Славомир Гвозденовић је поздравио све присутне и истовремено информисао новинаре о програму манифестације и колико је она битна за српску заједницу у Румунији. На конференцију за штампу истакнуто је од стране нашег посланика, а такође и од стране председника ССР, да је ово једна од најзначајнијих и нејпрестижнијих културно-духовних манифестација у целокупном српском расејању, на којој се додељује књижевна награда најзначајнијим српским књижевницима из матичне Србије, коју традиционално сваке године организује Савез Срба у Румунији, а коју подржава Депарتمان за међуетничке односе и Генерални конзулат Републике Србије у Темишвару. Овом приликом био је представљен књижевник и песник Иван Негришорац из Србије, који је овогодишњи добитник *Велике базјашке повеље* на Данима преображења Срба у Румунији за књижевно дело којим је допринео богаћењу српске културе и обједињавању српског

националног бића на овим просторима, као и учесници Међународне ликовне колоније. Овогодишњи лауреат, песник Иван Негришорац је у свом обраћању између осталог рекао: „Представља ми заиста велику част што сам се нашао међу добитницима Велике базјашке повеље, књижевне награде, која је стекла велики углед, захваљујући томе што су пробрано сачињени избори и ја ћу врло лако поверовати да сам лако савладао те

критеријуме.

Част ми је што сам у Темишвару, који је град у којем се обликовала српска и румунска култура и до те врсте културног дијалога између српског и румунског народа треба сви да држимо и негујемо је у будућности.

Посебну радост ми представља



то што ми је изашла и књига песама преведених на румунски језик. Радује ме то што ћемо обилазити села поред Дунава где још живе Срби, а где се чују црквена звона. Још ме радује што је гост ове манифестације и Библиотека из Чачка, јер је моја породица пореклом из једног села поред Чачка које се зове Негришори, а управо зато сам и узео псеудоним Негришорац.“ Овогодишњи добитник је затим прочитао песму из збирке Потајник, *Прота Јанко Молер пише сину Петру у Берлин* како је донио одлуку да оснује школу, која је написана на дијалекту села Негришори, а глумац Ђока Стојанов је исту песму прочитао и на румунском језику. У наставку је госпођа Даница Оташевић, директор Библиотеке из Чачка, уручила поклоне у виду књига – Сабране песме Владислава Петковића Диса и друга издања Градске библиотеке, представницима Генералног конзулата, Савеза Срба у Румунији и Српске гимназије „Доситеј Обрадовић“ у Темишвару. У закључку сусрета о овогодишњем лауреату говорио је и Стеван Бугарски. Прецизно преподне је завршено извођењем још једне старе српске изворне песме *Расти, расти, мој зелени боре* од стране Мине Матијашевић.

Миодраг Тодоров

ПЕСНИЧКО ВЕЧЕ И ИЗЛОЖБА У ВЛАДИЧАНСКОМ ДВОРУ

Овогодишњи књижевни сусрет и песничко вече поводом XXI Дана преображења Срба у Румунији, одржали су се 16. августа у вечерњим часовима у Свечаној сали Владичанског двора у Темишвару. Овом приликом приређена је изложба посвећена великом српском песнику Владиславу Петковићу Дису, коју је припремила и организовала Библиотека града Чачка. Присутне госте и званице поздравио је у име Савеза Срба посланик у Парламенту Румуније и књижевник Славомир Гвозденовић, којем је припала и улога водитеља, а у име Генералног конзулата Републике Србије

у Темишвару, Његова екселенција Лазар Манојловић. Књижевном сусрету домаћина и гостију присуствовао је председник Савеза Срба у Румунији, Огњан Крстић, председник темишварске филијале Савеза писаца Румуније, Корнел Унгуреану,

затим ликовни уметници, писци и песници из Мађарске, Србије и Темишвара. Мина Матијашевић, некадашња чланица етно групе *Балканика*, је својим предивним гласом и песмом отворила културно-књижевну манифестацију у Владичанском двору. Госпођа Даница Оташевић, директор Библиотеке града Чачка, представила је културну институцију којом руководи, а затим говорила о најзначајнијим моментима из живота песника Владислава Петковића Диса, који је трагично настрадао за време Великог рата. У свом излагању госпођа Оташевић је у пар речи представила значајно књижевно дело које је оставио велики српски песник, обавестила присутне да се ове године одржало 51. *Дисово пролеће*, манифестација посвећена поезији, коју организује чачанска градска библиотека и закључила да се нада да ће нас и убудуће поезија повезивати. Гошћа из Чачка, Марија Радуловић, је прочитала делове из Дисовог говора, у којем песник пише о страдању српског народа за

време Првог светског рата, чију стогодишњицу обележавамо ових дана, а затим је први део манифестације завршен стиховима Дисове песме *Тамница*, коју је прочитао темишварски глумац Марко Аџић. На почетку другог дела суботње културне вечери - *Песнички тренутак*, званицама и писцима обратио се књижевник Корнел Унгуреану, председник темишварске подружнице Савеза писаца Румуније и представио овогодишњег лауреата Велике базјашке повеље, Ивана Негришорца, који је прочитао песму *Копље Светога Ђорђа* и рекао да му је изузетна част што је поново

у Темишвару, граду важних збивања за историју и културу Срба и Румуна. Песму *Принцип*, рецитовао је песник Ђорђо Сладоје, такође један од добитника Велике базјашке повеље. Поздраве Срба из Мађарске пренео је Драган Јаковљевић, књижевник, есејиста, новинар и главни уредник



СНН из Будимпеште и том приликом прочитао једну песму из своје збирке „Зрно лудости“, а Драгана Меселџија, дечији песник из Будимпеште, прочитала је две песме посвећене најмлађима. Песму *На чакловском тротоару*, рецитовао је Миодраг Јакшић, шеф уметничке групе АРТЕ, а својим стиховима представили су се песници из матичне Србије: Ирена Милетић, Маријана Пилиповић и Предраг Јакшић. Након књижевника из Мађарске и Србије своје стихове читали су песници из Темишвара: Корнел Унгуреану, Лучијан Алексиу, Константин Мараску и Василе Томојага. Стиховима српских песника из Темишвара: Љубинке Перинац Станков, Благоја Чоботина, Иве Мунђана, Србољуба Мишковића и Славомира Гвозденовића и изворном српском песмом у извођењу Мине Матијашевић, завршено је песничко вече.

Миодраг Тодоров

СУСРЕТ ИСПОД БЕЛОГ БРЕШКА

У поподневним сатима трећег дана књижевно-културне манифестације „Дани преображења Срба у Румунији“, после обиласка Темишвара и полагања цвећа на споменике Доситеју и Црњанском, гости су кренули пут Белобрешке, где је у Српском културном центру био организован сусрет у просторијама књижевног кружока „Жарко Деспотовић“.

Српском изворном песмом „Расти, расти, мој зелени боре“, у извођењу Мине Матијашевић, једне од најбољих музичких

уредник, председник Матице српске Драган Станић познат под књижевним псеудонимом Иван Негришорац, који је присутнима прочитао песму „Студенац“. Затим је чланове кружока „Жарко Деспотовић“ и остале окупљене Белобрешчане поздравио Ђорђо Сладоје и одрецитовао песму „Коњски пут“.

Од стране гостију из Мађарске први се Белобрешчанима представио Драган Јаковљевић, главни и одговорни уредник у будимпештанским Српским недељним



вокала Србије, најављен је почетак Белобрешчанског сусрета, где је уводна реч припала председнику месне организације ССР Мирчи Миросављевићу. Као што приличи правом домаћину, он је поздравио Његову екселенцију Лазара Манојловића, генералног конзула Републике Србије у Темишвару, затим потпредседника Општине Пожежена, Душана Марковића, месног пароха, јереја Саву Станковића, уважене госте из Србије, Мађарске и Темишвара и све присутне.

Први је домаћинима био представљен добитник овогодишње Велике базјашке повеље, песник, теоретичар, књижевни историчар, универзитетски професор и

новинама - гласилу српске националне мањине у Мађарској, који је прочитао песму „Јегарска“, да би затим представио своју колегиницу из Будимпеште Драгану Меселцију, која је прочитала две кратке дечје песме „Шкољка и жвака“ и „Маче“.

Својим љупким гласом Мина је поново одушевила све присутне песмом „А што ти је, мила кћери“ и најавила госте из Чачка. Као значајан град на културној мапи Србије, представили су Чачак Белобрешчанима Даница Оташевић, управница Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ и библиотекари Марија Радуловић и Владимир Симић.

Од гостију из Темишвара, први се

представио Лучијан Алексиу, затим су Женска вокална група и хор Српске православне цркве из Белобрешке под вођством Ружице Грујић, на одушевљење присутних, отпевали две изворне српске песме из Клисуре. Пре него што је Љубинка Перинац Станков прочитала своју песму, Славомир Гвозденовић је најавио да су међу пристиглим гостима из Темишвара присутни још и монограф и директор издаваштва ССР Љубомир Степанов, универзитетски професор Жива Милин и директор за медије ССР Рајко Корња. Потом је Александар Стојковић на румунском прочитао своју песму „Бденије“, коју је на српском

прочитала Љубинка Перинац Станков. Предраг Деспотовић са песмом „Србин из расејања“, Миладин Симоновић са песмом „Порука деди“ и Радивој Симоновић са песмом „Говор Клисуре“, представили су се као домаћини, а посебно је на крају дирнуо присутне Славомир Гвозденовић, стиховима посвећеним Војислави Стојановић, песмом „Уместо оног из висина“.

Књижевни сусрет завршио се такође песмом у заједничком извођењу хора из Белобрешке и Мине Матијашевић.

Горан Гога Пантин

МЕЂУНАРОДНО ПЕСНИЧКО ВЕЧЕ У СОКОЛОВЦУ

Дани преображења Срба у Румунији били би сигурно сиромашнији да нема Соколоваца и Соколовчана.

Место на обали Нере је не само лепо смештено географски, него је и по много чему посебно, а највише по људима који у њему живе. Сваког лета се цело село скуп да слуша поезију, од најмлађег до најстаријег. Највећи књижевници Србије су кроз Соколовац прошли, а Соколовчани су

генералним конзулом Републике Србије у Темишвару, Лазаром Манојловићем и нашим послаником Славомиром Гвозденовићем, положили цвеће на гроб свих српских војника у месту, док су свештеници одржали помен.

Вече је отворила Мина Матијашевић песмом „Јаре моје“. Затим је Радован Стефановић, председник МО ССР Соколовац, поздравио све присутне и



знали и да их приме и да их награде аплаузом.

Групу уважених гостију из Србије, Мађарске, Темишвара и Белобрешке је прво у новоопремљеном седишту МО ССР Соколовац, примио Радован Стефановић, председник соколовачке Месне организације Савеза, а затим су гости, на челу са

позвао председницу Општине Соколовац, Олгицу Гицу и Његову екселенцију Лазара Манојловића, генералног конзула Републике Србије у Темишвару, да се обрате присутнима, да би касније књижевник Славомир Гвозденовић наставио са вођењем програма.

На сцени су се, затим, ређали песници и

свако је „поклонио“ присутнима у башти делић свог књижевног и песничког умећа. Песме су читали и рецитовали Иван Негришорац, Ђорђо Сладоје, Драгана Меселџија, Драган Јаковљевић, Љубинка Перицац Станков, Предраг Деспотовић. На српском је нижепотписани прочитао песму Александра Стојковића, а стиховима посвећеним Гаврилу Принципу на крају се придружио и Славомир Гвозденовић.

Наравно, није се манифестација на овоме завршила. Уследио је културно-уметнички програм који су приредили домаћи уметници-аматери, а који се састојао од народних игара, инструменталних нумера, народних

песамa. Лепо је било видети младе Соколовчане, подучене њиховим упућивачима Маром Горун и Гораном Стефановићем, како дивно играју и певају, и такође и хармоникаше Дарка Илића и Радојицу Илића, како са лакоћом свирају наша кола. Публика је све њих наградила аплузима, као што је, наравно, претходно наградила и сваког песника.

Ближила се поноћ када су Соколовчани и гости кренули својим кућама, а сваки је са собом понео зрачак наде да док има таквих средина, српских наравно, и овакве манифестације ће имати коме да служе.

Горан Гога Пантин

ОКРУГЛИ СТО КАРАШ-СЕВЕРИНСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ

У јутарњим часовима дана уочи Преображења, гости из Србије, Мађарске и Темишвара, након обиласка српских знаменитости Клисуре и Пољадије, кренули су путем Базјаша, где је у Српском културном центру био организован округли сто са темом „Књижевност Караш – Северина“, у присуству гостију, књижевника из Решице.

У уводној речи, Славомир Гвозденовић је још једном поздравио госте и учеснике манифестације истакавши да сви они, заједно са домаћинима, на овај начин дају посебан печат Данима преображења. Познати решички књижевни критичар Георге Журма, поздравивши присутне, у свом излагању је представио књижевнике са простора брдовитог Баната и истакао важност њихових дела, који су утицали на развој

румунске и српске књижевности. Затим је Славомир Гвозденовић најавио универзитетског професора Живу Милина, који је у свом излагању представио српске истакнуте књижевнике из Клисуре и Пољадије.

Своје стихове су у наставку читали Иван Негришорац, Ђорђо Сладоје, Драгана Меселџија, Драган Јаковљевић, затим

песници из Решице, Костел Стајку, Николаје Србу, Александра Горгиу и Георге Зинческу, Темишварци Лучијан Алексиу и Александар Стојковић и Белобрешчани Миладин Симоновић и Предраг Деспотовић.

Мина Матијашевић је закључила овај књижевни

сусрет изворном српском песмом, коју су на крају сви испратили аплаузом.

Горан Гога Пантин





ДОДЕЛА ВЕЛИКЕ БАЗЈАШКЕ ПОВЕЉЕ

Предиван дан и предивно вече 18. августа крај Дунава у близини наше светиње, манастира Базјаша, а у предвечерје великог празника Преображења Господњег, храмовне славе славног манастира, задужбине Светог Саве. По традицији се тог предвечерја, на свету литургију и бденије, окупља мноштво народа, верника из околних села па и шире. Диван је ово тренутак да се окупе и бројни свештеници, пре свега из соколовачког протопрезвитерата, а посебна је част и радост да су са народом и свештеницима, били и Његово Преосвештенство владика Лукијан и протојереј-ставрофор Маринко Марков, архијерејски заменик.

Већ 21. пут је славље допуњено и испуњено културним и књижевним садржајем: уручивањем „Велике базјашке повеље“ за остварења на књижевном пољу уз учешће значајних песника из наше земље, расејања и матице.

Манифестацију је отворила својим јединственим гласом Мина Матијашевић, једна од најбољих музичких вокала Србије, која изворну српску песму спасава од заборава. Славомир Гвозденовић је поздравно присутне и позвао Његово преосвештенство, владика Лукијана темишварског и будимског, да скупку упути благослов.

Огњан Крстић, је у име Савеза Срба у Румунији, Ивану Негришорцу, песнику, теоретичару, књижевном историчару, универзитетском професору и уреднику, председнику Матице српске, за вредно песничко дело и целокупан допринос српској

књижевности, као и за допринос чувању и богаћењу српске културне и духовне баштине на свим српским језичким просторима, уручио Велику базјашку повељу и Доситејеву значку.

Беседу и образложење Велике базјашке повеље Ивану Негришорцу изговорио је Ђорђо Сладоје и сам добитник овог високог признања Срба у Румунији. Он, између осталог, Негришорца сматра родоначелником савремене српске поезије, модерног тона и јединим од носилаца њене прекретнице. „Он слави све радости живота, али описује и људске драме и судбине не само у свом завичају већ и на другим меридијанима. У широј културној јавности запажене су његове књиге, његова поезија преведена је на више језика, заступљен је у многим антологијама савремене српске поезије, а овим признањем додаје уз бројне престижне књижевне награде у Србији, још једно признање - Срба у Румунији“.

Као и ранијих година, Општина Вршац осигурала је новчани износ Велике базјашке повеље, а уручила га је Александра Панић, чланица Општинског већа за културу.

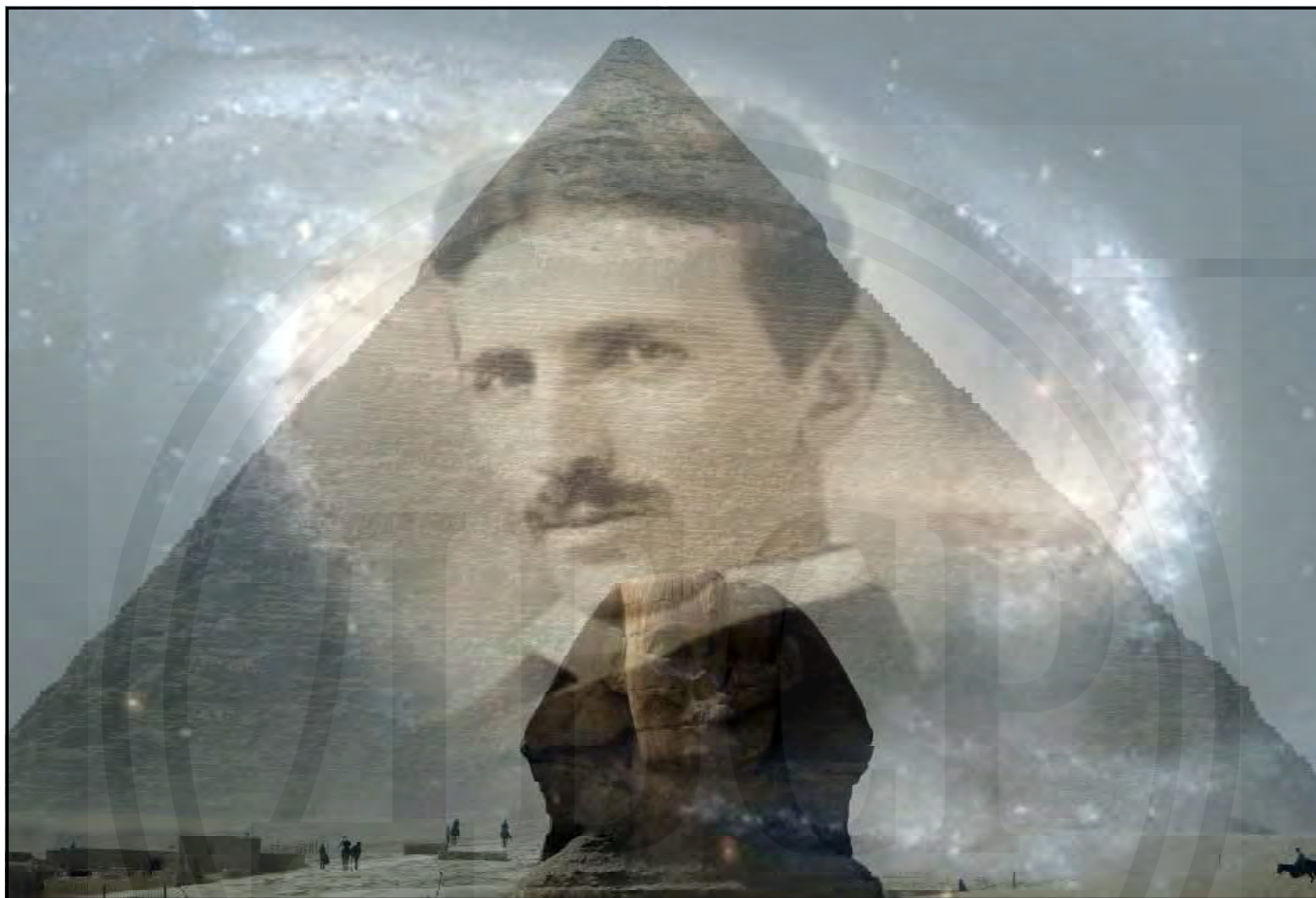
Иван Негришорац је захваљујући на Великој базјашкој повељи рекао: „Долазим на свето место на Дунаву, код браће и сестара, код великих хришћанских подвижника. Ово је признање не само велико мени, него свој браћи, песницима“.

Овај први део вечери закључен је са Мином Матијашевић, која је испунила простор још једном прелепом песмом.

Горан Гога Пантин

ЛЕТЊИ МАГАЗИН





НАЈВЕЋИ ИЗУМИТЕЉ ЗАКИНУТ ЗА НАЈБЛИСТАВИЈЕ ПРИЗНАЊЕ

Тесла остао без десет „Нобела“

Није се само врсни познавалац др Марк Сајфер, у књизи „Чаробњак: живот и време Николе Тесле – биографија једног генија“, утемељеној на докторској дисертацији на исту тему, једини запитао зашто такав мислилац „никада није добио Нобелову награду, упркос томе што је био номинован“.

Чувени научник у својој лабораторији

Свуда слављен и хваљен, није утекао прометејском усуду. Није ни антички јунак који је украо ватру боговима са Олимпа. А којим се то земаљским силницима замерио „лички Прометеј“ да остане без научног одличја за којим сви жуде?

Чувени „Њујорк тајмс“ похитао је да пре свих, шестог новембра 1915, на својој насловној страници извести да су Никола Тесла и Томас Алва Едисон, двојица

најљућих супарника у вишегодишњем „рату струја“, овенчани Нобеловом наградом за физику. Испоставиће се, нажалост, да је извор вести, дописник лондонског „Дејли телеграфа“ из Копенгагена, увелико забрљао, а наш славни претеча пожurio да заводљиву новост проследи банку Цону Пирпонту Моргану млађем који га је новчано помагао у неким подухватима. И као у стиху Бранка Радичевића: „Чун се љуљну, он се трже, оде санак пусти!“

Да ли је више од ма ког другог научника у историји закинут онај који је својим генијалним замислима и огледима, можда, највише задужио човечанство? Хоће ли се ико подухватити огромног задатка да исправи једну од највећих неправди почињених у науци и учињених у име науке? Зар је могуће да у Србији нико није знао за толику неправду нанесену човеку који јој и дан-данас свуда проноси славу?

Нестале фасцикле

Сетићете сте, свакако, да је и у овдашњим гласилима неколико пута распредано да ли је једном или ниједном био предложен. Врсни зналац и познавалац, др Марк Сајфер, у својој књизи „Чаробњак: живот и време Николе Тесле – биографија једног генија“, утемељеној на докторској дисертацији на исту тему, запитао се зашто такав величанствени мислилац „никада није добио Нобелову награду, и поред тога што је био номинован“. Проучивши подробно заоставштину која се чува у „Музеју Николе Тесле“ у Београду, у Институту Смитсоњан у Вашингтону и на Колумбија универзитету у Њујорку, написао је да се ни Никола Тесла, ни Томас Алва Едисон никада нису окитили нобеловским венцем!

И сам зачуђен што двојица ненадмашних проналазача нису постали славодобитници најугледнијег научног одличја, дотични Американац закључује: ... „може се рећи да је невероватно (1) да ниједан од њих двојице никада није добио и (2) да нико из тог доба није открио који се разлог крио иза тог чудног историјског хира“.

Победницима су 1915. проглашени отац и син, Виљем Хенри Браг и Лоренс Хенри Браг. Ни у архиви Краљевске академије (Шведске) нема податка да је Никола Тесла био међу будућим славодобитницима, међутим два гласа (бројеви 33 и 34) недостају у својим фасциклама! Шта се у тим корицама налазило?

Заљубљеник у дело и живот „оца електрицитета“, Марк Сајфер открио је да је Николу Теслу тек 1937. номиновао професор Феликс Еренхафт из Беча, који је претходно кандидовао и Алберта Ајнштајна, позвавши се на статут Нобелове фондације да се могу наградити старија дела, ако је њихов значај сагледан у новије време: под тим је подразумевао откриће високофреквентних струја и обртног магнетног поља. Нобелов

комитет је одбацио препоруку уз образложење да су ти проналасци, иако генијални и претходница електротехнике, остварени четири деценије раније.

Данас није редак случај, као што је познато, да се достигнућа која су издржала пробу времена задоцнело награде.

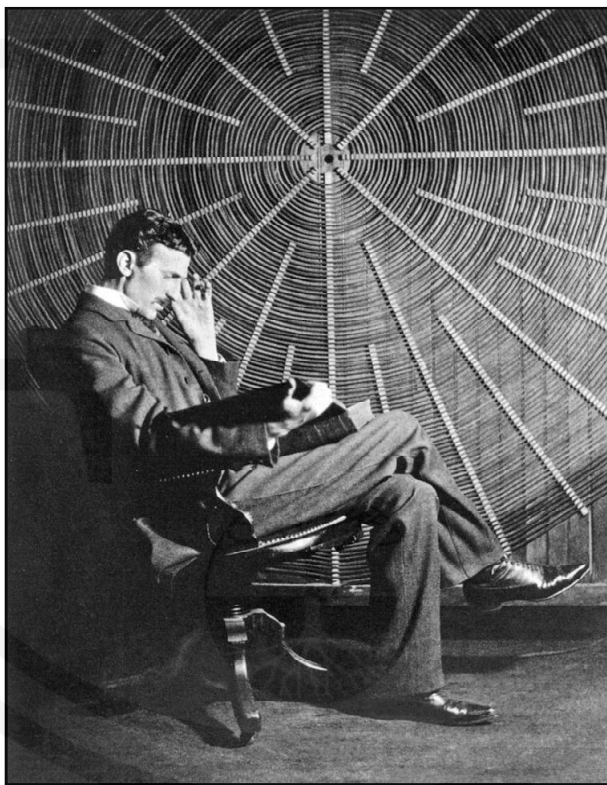
Као гром из ведре неба одјекнуло је крајем 2007. веома утемељено трагање познатог физичара и члана Хрватске академије знаности и умјетности (ХАЗУ), Владимира Пара, да је Никола Тесла нобеловски ловор требало да понесе, најмање, десет пута! На основу којих чињеница је то утврдио? Сасвим једноставно: на темељу научних продора

којима су увиди и замисли ненадмашног српског истраживача и изумитеља претходили, а заслужили су Нобелову награду! Ко не верује, нека пажљиво прочита уметак „Задивљујућа открића“.

А где су преостала два, питаћете се када прочитате текст у оквиру, јер су акцелератор честица и линеарни акцелератор сврстани под једно откриће и награђени, а за радар још нико није? Претпоставља се да се, вероватно, мисли на претечу транзистора (или логички склоп „and“), за који су међу нобеловске бесмртнике 1956. увршћени тројица Американаца – Вилијам Шокли, Џон Бардин и

Волтер Братејн (руку на срце, најпре за проучавање полупроводника, а потом за транзисторски учинак), и на јонизовану плазму, за коју је 1932. за хемију окруњен Ирвинг Лангмјуер.

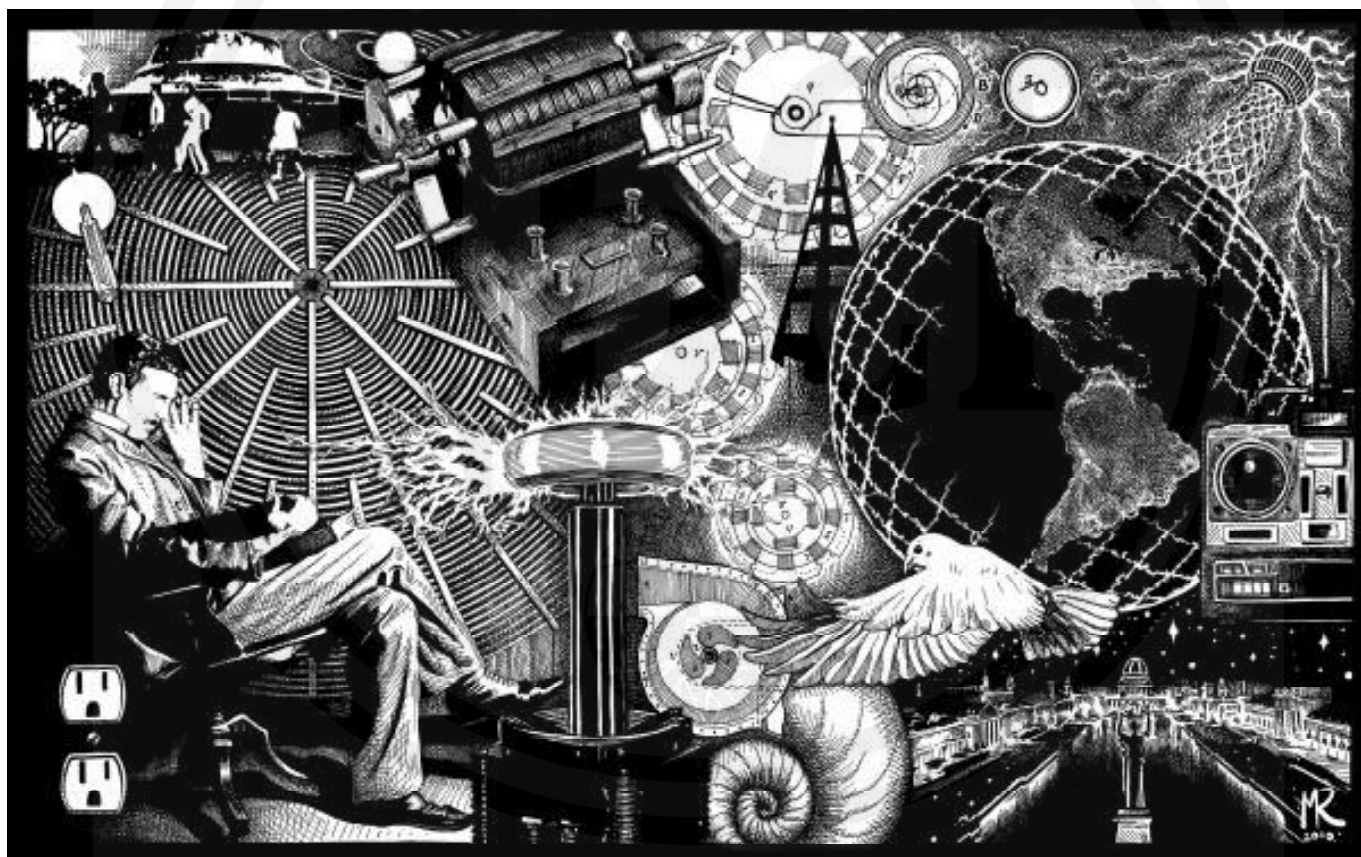
А шта бисте рекли за преостале проналаске, као што су вакуумска цев, флуоресцентна светиљка, сателити у геостационарној орбити, теледириговано управљање (крстареће ракете), криогена течност, честично оружје, летелица с вертикалним узлетањем, светска комуникациона мрежа (Интернет) и тако редом?



Претекао Рентгена

Два су голицљива и неразјашњена питања у вези с доприносом Николе Тесле физици: откриће рендгенских зрака и откриће електрона. Није ли баш он претекао и Вилхелма Конрада Рентгена и Џозефа Џона Томсона? Српски научник је још 1894. уочио да се затворене фотографске плоче, смештене покрај катодне цеви, оштећују, и сместа је посумњао да је то последица некаквог зрачења, што је на неколико места потврђено. Када је ваљало да своја сазнања уобличи, почетком 1895. запалила му се лабораторија и изгорела до темеља. Чекајући да поново почне са опитима,

више голица знатижељу. Пет година раније Никола Тесла је, како наводи академик Владимир Пар, у часопису „Илектрикал енџинир“ обзнанио резултате својих експеримената са електричним пражњењем у вакуумској цеви које је протумачио као деловање електрично набијених честица. На чланак је стигла оштра осуда поменутог будућег нобеловца, на шта му је наш научник сместа узвратио речима: „Опажена појава је последица кретања малих електричних набијених честица које се великом брзином сударају с молекулима разређеног гаса“. У поновљеним огледима Џозеф Џон Томсон је, управо, доказао да



разочарао се дознавши да је крајем те године Вилхелм Рентген објавио своје откриће истих непознатих зрака. Никола Тесла је брже-боље похитао да своја сазнања обелодани у часопису „Илектрикал ривју“, а потом у још неколико чланака који их подробно описију. Судбина се, опет, умешала: Нобелова награда за физику отишла је у друге руке. Можда је Вилхелм Рентген знао за огледе „личког Прометеја“, но то никада нећемо сазнати?

Откриће електрона 1896. које се, као што се зна, приписује Џозефу Џону Томсону још

постоје наелектрисане честице какве је Никола Тесла описао, назвао их је електронима и окитио се нобеловским одличјем.

Никола Тесла је и другим својим изумима претходио великим проналасцима који су оверени најблиставијим научним признањем. Тако је 1903. осмислио радар који је направљен тек 1937, а исте године је обелоданио замисао за електронски микроскоп на чије се појављивање чекало 28 лета. Идеју за акцелератор (убрзавач) снопова наелектрисаних честица изложио је

1891, а први линеарни направљен је 1932. Надалеко оглашеним космичким зрацима из 1897, свакојако представљаним у јавности, предсказао је потоње експериментално откриће из 1912.

А у следећа два подухвата је толико искорачио испред својег времена, да је то напросто задивљујуће: 1899. је наговестио индуковану радиоактивност која је изведена 35 година касније, а 1893. је најавио справу налик ласеру на чије се отелотворење чекало до 1960! И неупућенима је јасно да је, говорећи да слике које нам се привиђају изазива рефлексно деловање мозга на мрежњачу – што је најуопштенија представа телевизије – обелоданио кудикамо пре осталих. Био је убеђен да је такво технолошко чудо, које је назвао телевизија, остварљиво.

Године 1893. направио је рубински уређај

славном великану, Нобелова фондација никада није преиспитала своју првобитну одлуку!

Поново у Београду

Међународни центар за проучавање наслеђа Николе Тесле, основан лане у Београду, организовао је 10. јула у хотелу „Москва“ јединствено обележавање 158 година од рођења највећег српског научника и једног од најславнијих у свету. На трочасовној научно-стручно-уметничкој светковини, праћеној изложбом ексклузивних проналазака насталих на замислима српског великана, први пут је у Србији приказан филм руског истраживача и теслолога Виталија Правдивцева „Тесла, господар света“. Непознате и мало познате појединости из живота и рада Николе Тесле предочили су угледни научници, стручњаци,

Задивљујућа открића

Електрон	Тесла (1891)	Томсон (1897)	Нобел (1906)
Радио-веза	Тесла (1898)	Маркони (1901)	Нобел (1909)
Рендгенски зраци	Тесла (1894)	Рентген (1895)	Нобел (1901)
Радар	Тесла (1903)	Више аутора (1937)	
Електронски микроскоп	Тесла (1891)	Руска (1931)	Нобел (1986)
Акцелератор честица,			
Линеарни акцелератор			
Кокрофт,	Тесла (1891)	Волтон (1932)	Нобел (1951)
Космички зраци	Тесла (1897)	Хес (1912)	Нобел (1936)
Индукована радиоактивност	Тесла (1899)	П. и И.Ж.Кири (1934)	Нобел (1935)
Ласер	Тесла (1893)	Таунес, Прохоров, Басов (1952), Мајман (1960)	Нобел (1964)

који је електричном струјом побуђивао и испуштао светлосни зрак танак попут оловке. Направа је по устројству сличила потоњем рубинском ласеру, отуда је сасвим разумљиво претпоставити да је Никола Тесла добио, у ствари, ласерски сноп светлости. А можда су „зраци смрти“, којима се хвалио пред радозналим новинарима, били ласерски зраци?

Можемо ли се надати да ће се неки непристрасни научник(ци) у 21. веку латити великог задатка да преиспита(ју), барем, поједине учињене му неправде и означа(е) правог творца и изумитеља ових незаобилазних открића?

Судско признање

Занимљиво је да је Гуљермо Маркони награђен 1909. године за проналазак радија! Упркос чињеници да је надлежни амерички суд 1943. патентна права доделио нашем

изумитељи и публицисти из Русије и Србије.

Несвакидашње окупљање је названо „Тесла поново у Београду“, у знак сећања на његов једини боравак у српској престоници (2. јун 1892). Посетиоци су имали ретку прилику да виде умањени Вондерклиф торањ, који је волшебно изгорео, саставни део будуће Светске радио-станице, бежични пренос електричне струје и телефонских разговора, два примерка трансформатора, појачавајући предајник, генератор скаларних таласа и ауто и брод на даљинско управљање. Два последња изложка су поклон руског академика Дмитрија Стребкова. И два метра високу тарту у облику Вондерклиф торња коју су сви у сласт појели.

Станко Стојиљковић
(Магазин, Политика)

НА ОЧЕВО МЕСТО

Мој отац се дуго није осећао добро. Дани су му били избројани као последњи еври у лекарској ординацији, па је фирма решила да ја дођем на његово место. Добро, неко би се запитао зашто фирма оцу није платила лечење или макар бању. Но, у ово доба суровог капитализма када нема бриге о човеку не треба извољевати и тражити преко хлеба погаче.

У фирми су ми рекли да ће за ступање на очево место проблем бити факултет. Рекао сам да ћу га завршити што пре али они су казали да то и јесте проблем. Радно место мога оца захтева радника за средњом стручном спремом. Са факултетом бих био преквалификован. Куд ћу, шта ћу, напустих факултет. И

већ следећег дана уписах средњу дрвно – прерађивачку.

Након четири године толиког бављења дрветом да сам од стране пријатеља прозван Ђепето, појавио сам се на вратима фирме мога

оца. На сву срећу тата се осећао много горе али је био жив. Но, на моје велико изненађење управни одбор фирме је изнео једну малу зачкољицу. Мој тата је посао добио не преко конкурса већ као облик ратне заслуге. Стога, није било могуће да ја тек тако ушетам на ново радно место за које је онај који сад ту ради пропишао мајчино млеко.

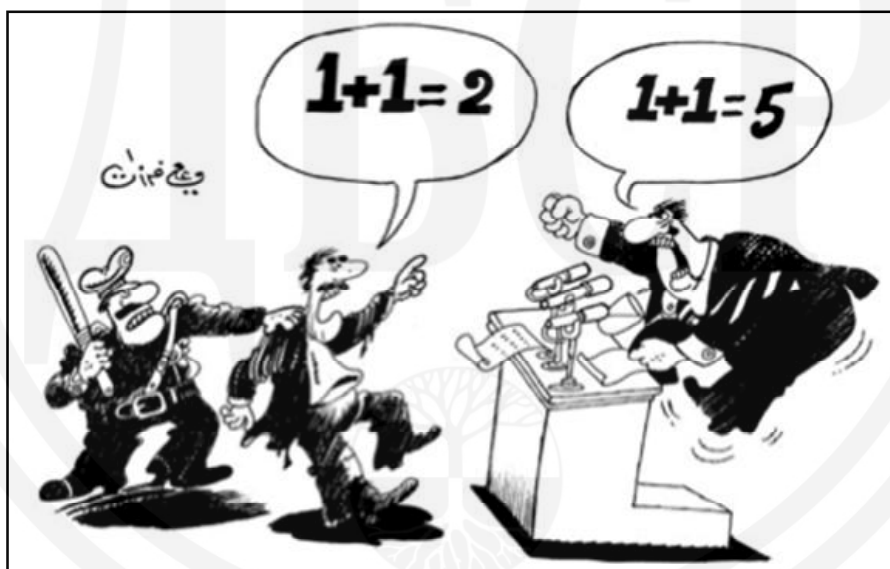
Није ми било друге. Отишао сам у војни одсек и пријавио се да одужим дуг отаџбини. Судећи по томе кроз шта сам све прошао у обуци, испало је да је то спољни дуг. Након шест месеци затражио сам да постанем део мировне мисије и на лични

захтев отишао у Авганистан. Одвајање од родне груде није ми лако пало али је барем музика била потпуно иста као код нас па је носталгије било мање.

Годину дана после, ушетао сам у свој родни град срећан што ћу ускоро моћи да причам да живим, а и радим у Београду. Но, директор је дуго тумачио потврду коју сам му донео преко својих танких наочара а онда је завртео главом. „Младићу, ваш отац јесте ово радно место добио као војник али не због саме чињенице да је учествовао у рату већ због статуса ратног – војног инвалида“, рекао је „А колико видим вама не фали ништа!“

Седео сам на тротоару и размишљао. „Па

ниси ваљда доведе дошао па сад да одустанеш!“, бодрио сам се. До посла ме је делио само тај дефект на левом рамену. И очева смрт наравно, али од ње још нико није побегао. Попео сам се на терасу спреман да



скочим. Пад ће бити са мале висине и преживећу, али ће бетон сасвим лепо да улуби моје раме, исто као татино кад је теглио замрзивач из Вуковара.

Отрчао сам на терасу и скочио. У победу, у славу, у посао! Ипак, нешто се десило. Када је требало да треснем о бетон, глава је наставила да пада. Шта се десило? Док сам се ја попео на терасу, неколико клинаца је украдо поклопац шахта са улице. Глава ми је упала унутра.

И шта да вам кажем. Сада сам мртав. Но, ако ништа друго, татина фирма је испунила обећање. Дошао сам на његово место. Али гробно.

Миодраг Стошић

АФОРИЗМИ

Захваљујући броју читалаца,
баскијским књижевницима нису потребни
цензори.

Када нас ђаво искушава,
Бог нас снима скривеним камерама.

Праисторија је најпоузданија епоха.
Нема писаних докумената.

Кризна су времена.
Очистимо улице од чистача!

Које резерве ће пре бити исцрпљене -
нафте или крви?

О стицању права на различито мишљење
сви морамо да мислимо исто.

Мој деда је веровао у Бога,
мој отац у човека.
Ја верујем само у себе,
а и то понекад.

Хасиер Агире (Шпанија, Баскија)



Завидимо штрајкачима глађу. Они могу да
прекину гладовање кад желе!

Влада ужива потпуно поверење многих
грађана. Опет имамо епидемију суицида!

Мучи нас неизвесност да ли ће нас примити
у ЕУ. Већ је неколико генерација умрло од
нестрпљења!

Извезли смо памет у свет. Још само да
неком утрапимо овај остатак!

Наш тренутни стандард је такав
да тренутно обесмишљава
штрајкове глађу!

Да није све више самоубица,
у Србији се не би знало
ко на кога пуца!

Грешка је што смо одвојили државу
од цркве. Само Бог зна шта ће бити
с нама!

Није у Србији укинута смртна казна. Само је
преиначена у осуду на живот!

Бог чува Србе... Председник је чисто
церемонијална функција!

Човек не може да заспи гладан... Србији
тренутно недостаје лекова за несаницу!

Раде Јовановић

О исто дрво најпре су обесили Србина,
мало потом и Хрвата. Оно је у овом рату
постало значајан фактор етничке равнотеже!

Идеалан донатор је у сваком моменту
спреман на максимална давања!

И када је ставља на пањ
Србин не губи главу!
Орјентише се по маховини!

Тамо где је народ спреман на жртве, посао
целата прераста у акцију милосрђа.

Историја нам је скромна,
али болест нам је славна!

Грађани су под сталним надзором да би се
очувала функција контролних органа.

Пуцали смо ради опомене!
Опоменути су заувек!

Непријатељ није имао меру.
Морали смо да му одговоримо од ока!

Читаве народе носе на души! Мало ли је!

Гладних је све више,
а и услови за њихов развој су врхунски!

Раша Папеш

РОБА

Човек у скупом оделу и са златним ролексом на руци, одбио је дим из дебеле цигаре и значајно погледао свог сабеседника:

- Знате, господине, то је првокласна роба.
- Да, али цена је мало превисока - нећкао се други.
- Вреди толико, верујте ми - био је упоран понуђач.
- Али, чуо сам да има мало и оштећених комада - вртео је главом други.
- Има, додуше, али се све то да репарирати. То је ипак прва класа - наставио је да хвали своју робу први.
- Ипак бих желео да видим робу. Разумем ја вас, како се оно каже: газда лаје, а роба говори.
- Шта има да говоре, њихово је да играју фудбал.

Драгутин Минић Карло
(Текст преузет из часописа „Етна“)

ФРЕСКА

Нема чиме све нас нису тукли спреда, зада, са неба, искоса много већи већ би давно пукли ал' у нама тад беше пркоса...

Бирали нам најсветије дане да нас сломе да избришу веру солили нам најславније ране али за нас не нађоше меру.

Дивили се тукућ' нас још јаче тек да виде да л' умето пасти распињали на врбе и драче на стог сена што се небом пласти.

Таман кад су хтели одустати јер довека ни мржња не траје сконтали су колико је сати по рукама у знаку предаје.

Тако ето све паде у воду јер ко зомби по европском путу кроз решетке гледамо слободу док кнез Лазар небом брише руту.

Да су тако наши панђупани пред невољом падал' на колена не би никад дошли ови дани

нит' би било од Срба семена.

...

Док о прошлом пева Филип слепи и сведочи још покоја фреска душманин нас својим геном цепи потрошисмо сва царства небеска.

Миладин Берић

*

Предао сам се на претњу Аморовом стрелом и осећам се победником.

*

И ја волим рад чији је резултат стварање човека.

*

Односи у браку су ми затегнути. Пластична хирургија чини чуда!

*

Вереници су идеолошки заслепљени. Обоје верују у лепшу будућност.

*

Све сам скинуо с ње. Сем погледа.

*

Па шта ако нисам била невина! Ни ти ниси први који ми је то рекао.

*

Прва љубав заборавља нема. До појаве прве сенилности.

*

То код ње није ерогена зона већ ерогена прва лига.

*

Све су жене исте. А нарочито моја.

*

Непристојно је даму питати за године. А после кажу да сам педофил!

*

Супруга ми лежи на срцу. Уместо да нешто ради.

*

У кући је моја реч закон, а женина – измене и допуне.

*

Према овоме како сам заглавио у браку, оно у лифту није ни вредно помена.

*

Без жене бих могао да живим, али не могу од ње.

Милен Миливојевић

ВИЦЕВИ



Дошли на железничку станицу Србин, Босанац и Хрват. Пошто воз још није полазио, они одоше у кафану. Кад су излазили, видеше да је воз кренуо и потрчаше за њим. Прво одустане Србин, па још мало и Хрват. Кад виде то Босанац, он се заинати и потрча још брже, ухвативши се за шипку последњег вагона ко Индијана Џонс. А ова двојица то видеше, па веле: "А дошао само да нас испрати..."

Питали Цигу:

- Цигу који сок највише волиш?

Цига:

- Онај од два литра!

Навече, улети Цига у хитну помоћ и каже:

- Докторе помагај, жена ми се порађа на пољани.

Доктор узе медицинске инструменте и појури за Цигом у пољану.

Кад стигоше тамо, лекар упали батерију и поче пород.

Роди се једно дете, мало затим друго, па треће, кад Цига повика:

- Доктор, доктор! Гаси батерију, видиш да иду на светло!

Дође Хасо у амбуланту и види залепљен папир на вратима: „Први преглед 100 евра, други преглед 50 евра“.

Уђе он и рече:

- Добар дан докторе, ево ја дошао опет.

Разговарају два Пироћанца;

- Како идеш на пос'о?

-Трамвајом!

- Па у Пирот нема трамвај?!

- Па нема ни пос'о!

Разговарају Србин и Црногорац и пита Црногорац Србина:

- Ће ћеш на љетовање ове године?

Србин одговара:

- У Турску.

- Зашто, чоче, у Турску? - Црногорац ће помало увријеђено.

- Имају лепше море и плаже, повољније су им цене, а и дуже смо били у заједници.

Сабира Пироћанац после свадбе поклоне, мираз, одузима колико га је коштала свадба и каже невести: Драга, испада да смо се узели из љубави!

Након бродолома, Мујо и Хасо плове у чамцу, жедни.

Одједном, приметите како у близини плута нека стара лампа.

Покупи је Мујо, мало обрише, кад из ње искочи дух.

Дух им, као што то увек бива, рече да имају једну жељу.

Мујо, без пуно размишљања, зажели да дух претвори читав океан у пиво.

ПУФ! Океан је од пива.

Тишина. Тишину прекида једино лупање (пивских) валова о чамац.

Хасо га с гађењем гледа и након 5 минута рече:

- Који си ти кретен, сад ћемо морати да шорамо у чамац!

Ишли Мујо и Фата у суседно село, па Мујо рече: Хај' ти Фато испред, а ја ћу иза тебе!

Фата: Али Мујо, по исламу мушкарац мора да иде напријед.

Мујо: Јест по исламу, али не и по минском пољу...

Атомски здесна - нови филм Срђана Драгојевића

Филм редитеља и сценаристе Срђана Драгојевића „Атомски здесна“ у Србији је премијерно приказан у Сава центру, а упоредо са српском дистрибуцијом, филм је почео да се приказује у Црној Гори, Словенији, Хрватској, Македонији и БИХ.

„Атомски здесна“ прати групу продаваца „тајм шеринг“ апартмана људима из бивше Југославије. Најуспешнији агент Младен (Срђан Тодоровић) је у тајној вези са Соњом (Тања Рибич) која је удата за

главног менаџера Метода (Бране Стурбеј). Сазнавши за женину превару, он Младену додељује најтежег клијента Омера (Бранко Ђурић), ратног ветерана из Босне и његову супругу Мају (Наташа Јањић). Ситуација се додатно компликује када у посету дође главни менаџер из „централе“, Дитрих Фајзер (Урош Ђурић) који је незадовољан резултатима продаје и сазнавши да ће остати без посла, тим продаваца се баца на своје „жртве“ са жаром очајника. Филм „Атомски здесна“ је трагикомедија која говори о разорним последицама „домаћег“ дивљег капитализма на животе обичних људи. „Ово је филм који ће вас насмејати ако вам је после две деценије остало жеље за смехом, али и растужити, ако вам је остало воље да размишљате о сопственим животима“, каже редитељ и сценариста филма, Срђан Драгојевић.

Улоге тумаче глумци из свих крајева бивше Југославије: Срђан Тодоровић, Бранко

Ђурић, Тања Рибич, Наташа Јањић, Урош Ђурић, Бојан Навојец, Мима Караџић, Ана Костовска, Милош Самолов, Христина Поповић, Зоран Цвијановић, Мира Бањац, Горан Навојец, Исидора Симијонович, Младен Нелевић, Дубравка Вукотић, Бране

Стурбеј и Божидар Зубер. „Атомски здесна“ је црногорско-српски филм снимљен у продуцкији Делирум филма, а копродуценти су СББ, Министарство културе Црне Горе, Телевизија Црне Горе, Артикулација (Подгорица),

Радио-телевизија Србије, Филмски центар Србије, Покрајински секретаријат за културу Војводине.



Срђан Драгојевић је српски филмски режисер. Рођен је 1. јануара 1963. у Београду. По образовању је клинички психолог и редитељ. Издао је и три збирке песама, а за једну од њих „Књига акционе поезије“ је 1986. добио награду „Бранко Радичевић“. Као млад редитељ снимио је филм *Ми нисмо анђели*, тинејџерску комедију којом је постао признати редитељ. Следећи његов филм, *Лепа села лепо горе* је ратна драма по тексту Вање Булића, која говори о протеклом рату на подручју бивше Југославије. Његов филм *Ране* говори о

последицама рата и стању друштва утонулог у криминал. Снимио је наставак првог филма под називом *Ми нисмо анђели 2* и написао сценарио за трећи наставак који је снимљен под називом *Ми нисмо анђели 3*.

Припремио Миодраг Тодоров

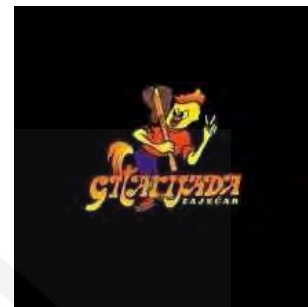
48. Гитаријада у Зајечару

Недавно је завршено 48. издање зајечарске Гитаријаде, најстаријег рок фестивала на Балкану. За четири дана, колико је трајао фестивал, кроз град Зајечар је прошло више од 150.000 људи, углавном младих, а у ревијалном делу програма наступили су највећа и најпознатија имена рок музике из бивше Југославије. Наступима хора Вива Вокс, Марије Шерифовић и Владе Дивљана на локалитету "Феликс ромулијана" и уручењем кључева Града Зајечара новом роконачелнику, почело је 48. издање Гитаријаде.

До 2. августа је на пет стејцева наступило четрнаест такмичарских младих демо бендова из шест земаља, оцењивао их је

по одлуци седмочланог Интернационалног стручног жирија. С обзиром на интернационални карактер овогодишњег фестивала, а како би се подстакла српска рок музичка сцена, ове године уведена је и награда Победник 48. Гитаријаде са подручја Републике Србије. Ову награду освојио је бенд D ZOO из Суботице.

И наравно, глас публике је одувек најважнији а публика је одлучила да свој глас да бенду "Меда Вук и Сандокан" из



жири на чијем је челу био познати музички критичар Бранимир Локнер, у саставу: Игор Полак, Ненад Кузмић, Панта Џамбазоски, Драгиша Радуловић, Игор Башин и Драгутин Матошевић. У ревијалном делу свирало је петнаест састава, улаз на овом фестивалу био је бесплатан. Ревиијални део на Рок стејцу отворили су прошлогодишњи победници Гитаријаде Mud factory након чега су уследили наступи Прљавог казалишта, Кербера и бендова Death cow, Дибидус и Чврге.

Полуфинале се одржало 31. јула и 1. августа, а финале у суботу 2. августа. Проглашењем победника завршено је и овогодишње 48. издање Гитаријаде, па према оцени стручног жирија али и публике титуле најбољих понели су састави: Демо бенд Holographic Human Element из Травника – БиХ победник је 48. Гитаријаде у Зајечару

Петровца на Млави. Награда Илустроване Политике за најбољег гитаристу отишла је Ненаду Стојковићу из бенда "Меда Вук и Сандокан". На овогодишњој Гитаријади су наступила позната имена као што су: Рибља чорба, Гоблини, Ван Гог, Чврге, Перо Деформеро, Џа или Бу или Гоу, Атомско склониште, YU група, Dibidus.

Установу Гитаријада у наредних годину дана очекује велики посао припреме следећег фестивала, промоција победника 48. Гитаријаде у Србији и иностранству, издавање њихових албума и снимање музичких спотова, али и организовање концерата демо бендова, различитих радионица, промоција књига, филмова и изложби.

Припремио Миодраг Тодоров

Арчибалд Рајс

Родолф Арчибалд Рајс (немачки *Rudolph Archibald Reiss*) је био швајцарски форензичар, публициста, доктор хемије и професор на Универзитету у Лозани. Истакао се као криминолог радом на истраживању злочина над српским становништвом у време Првог светског рата.

Живот

Рођен је 8. јула 1875. године као осмо дете, од укупно десет, Фердинанда Рајса, земљопоседника, и Паулине Забине Ане Габријеле, у месту Хехцберг (данас део Хаузаха), у јужнонемачкој покрајини Баден. После завршеног основног и средњег образовања у Немачкој, отишао је због лошег здравственог стања на студије у Швајцарску, у романски кантон Во. Звање доктора хемије стекао је већ у 22. години, и бива изабран за асистента за фотографију, а потом је постао признати доцент за ту област, на Универзитету у Лозани. За редовног професора криминалистике именован је 1906. године. Као професор бавио се предано научним радом и стекао углед криминолога светског гласа.

Ангажовање у Србији

На позив српске владе Рајс је 1914. године отишао у Србију да истражује злочине аустроугарске, немачке и бугарске војске над цивилним становништвом. Написао је многе књиге и радове поводом тога, а често је слао извештаје који су објављивани у угледном часопису неутралне Швајцарске, Газет (*Gazette*). Тиме је као угледни професор и криминолог извештавао свет и кварио пропагандну слику Немаца и Аустроугара о Србима као дивљачком народу. Био је члан делегације југословенске владе на Мировној конференцији у Паризу. Заволео је српског војника-сељака и српски народ и до краја живота остао у Србији. Са српском војском прешао је Албанију, Солунски фронт и са



Моравском дивизијом умарширао у ослобођени Београд, новембра 1918. године. После рата модернизовао је техничку полицију при Министарству унутрашњих послова нове државе. Тадашња криминалистичка техника по мишљењу америчких истраживача који су путовали по Европи циљно проучавајући овај вид полиције, била је на веома високом нивоу. Међутим, Арчибалд Рајс, разочаран неким негативним појавама у друштвеном и у политичком животу, повукао се пред крај

живота из свих јавних функција. Живео је скромно у својој вили „Добро поље“ (Топчидер) у Београду. Др Арчибалд Рајс је 1926. године постао почасни грађанин града Крупња. Те године је такође југословенски министар и генерал Душан Трифуновић Рајса прогласио почасним капетаном I класе пешадије Војске Краљевине СХС. У септембру 1928. године Рајс је намеравао да оде из Краљевине СХС.

У интервјуу за *Политику* изјавио је:

“Али, свако стрпљење има својих граница. И моје је исцрпљено до најдаљих граница. Мој рад се толико омета и багателише, да ми се довољно ставља на знање како вам више нисам

потребан“. Рајс даље објашњава како је са пријатељима из многих београдских друштава годину дана радио на организацији прославе десетогодишњице пробоја Солунског фронта: „Међутим, господин др. Маринковић, не обавештавајући о томе одбор, негирао је цео тај посао. Одређен је



ИСТОРИЈА

један нови одбор који ће припремити прославу. А прослава је заказана за осми октобар. Зашто? Какав је то знаменити дан осми октобар у историји нашег народа."

Умро је 8. августа 1929. године у 4.30 сати, у Београду. Сахрањен је на топчидерском гробљу, док је по његовој жељи његово срце однесено у урни на Кајмакчалан, где је сахрањено заједно са осталим ослободиоцима Солунског фронта. На урни је писало: „Овде у овој урни, на врху Кајмакчалана Златно срце спава, Пријатељ Срба из најтежих дана, Јунак Правде, Истине и Права, Швајцарца Рајса, ком' нек је слава.“

Нажалост, та урна је поломљена приликом једног налета Бугара у Другом светском рату.

Дела

Имао је многе запажене радове у својој струци: *Судска фотографија* (*La photographie judiciaire*, Paris 1903); *Приручник говорног портрета* (*Manuel du portrait parlé*, Paris 1905) која је преведена на 10 језика; *Приручник полицијске науке* (*Manuel de Police scientifique (technique)*, I. Vols et homicides, Lausanne-Paris, 1911) у IV тома, од којег је само први завршен и објављен, *Крађе и убиства*. У току рата објавио је бројне ратне и политичке публикације, као и после рата. Аутор је колекције од 10 хиљада фотографија, ту колекцију је донео Ерик Сапин из Лозане у Београд ради

дешифровања догађаја и места на њима.

Пред крај живота објавио је свој ратни дневник у књизи под насловом *Шта сам видео и проживео у великим данима* (1928). Пре тога, 1924. године објављује *Писма са српско-македонског фронта* (1916 — 1918). Као своје посмртно завештање српском народу оставио је необјављен рукопис књиге „Чујте Срби!“, на француском језику, у оригиналу *Ecoutez les Serbes!*. Ова књига је завршена 1. јуна 1928. године, а 2004. године је штампана у великом тиражу и дељена бесплатно. Заслуге за ово су имале фондација „Др Арчибалд Рајс“ из Београда и Шабачко-ваљевска епархија.



Споменик Арчибалду Рајсу подигнут је у Београду у спомен на др Арчибалда Рајса (Лозана 1875 - Београд 1929) пријатеља Србије, познатог стручњака за криминалистику и професора Универзитета у Лозани. Споменик се налази у Топчидерском парку и има статус споменика културе.

У знак захвалности ратном другу и пријатељу, Удружење резервних официра и ратника подигло му је споменик, августа 1931. године. Скулптуру за споменик, бисту Арчибалда Рајса, израдио је вајар Марко Брежанин, истакнути портретиста, чији је ово

једини јавни споменик. На 80. годишњицу од смрти Арчибалда Рајса, стручњаци Завода за заштиту споменика града Београда су обновили споменик.



НАУЧНО ПОТВРЂЕНО:

РАКИЈА ЈЕ ЛЕКОВИТА

Истраживања су показала, како наводи лист “Пољоиндустрија”, да умерено конзумирање алкохола повећава концентрацију доброг, а снижава ниво лошег холестерола, као и да они који умерено користе то пиће, ређе оболевају од кардиоваскуларних болести – инфаркта срца, срчане слабости, повишеног крвног притиска и шлога.

Једна чашица ракије лечи упале унутрашњег зида крвног суда у коме се

налази масна наслага, која може да проузрокује пуцање и срчани удар, а такође успорава стварање тромба и убрзава његово разлагање, ако већ постоји.

При томе се под умереним пићем подразумева једно до два алкохолна пића која садрже 10 грама алкохола, што одговара једној кригли пива, чаши вина или чашици жестоког пића, с тим што се трудницама не препоручује.

ПОРОДИЧНИ ЛЕКАР

Одређи се шницле или не

Зелениш и сокови не могу да шкоде јер су пуни витамина, све друго је питање личног избора

После сазнања да имају канцер готово сви пацијенти се запитају да ли да промене исхрану из основа и почну да једу пресно воће, поврће, пију сокове или да наставе са јеловником у коме су и даље комад меса, домаћа супа, колачи? Хоће ли осим шока који организам трпи због болести и



евентуалне операције, прелазак на природне сокове и зелениш бити још један снажан удар на здравље, како то тврди већина лекара? Одговор смо настојали да добијемо

од лекара са Онколошке клинике у Београду као и присталица такозване природне медицине.

Пишу **С. Берић** и **А. Мијалковић**

Трезор витамина Це

Витамин Це је у паприци заступљенији него у поморанци, која је синоним за овај витамин. Овог антиоксиданса паприка има 84 милиграма у 100 грама, што је 134 одсто дневних потреба за овим витамином.

Постоји много врста паприка (лат: *capsicum*), али се углавном разврставају на две: слатке и љуте. И једних и других можете наћи у разним облицима и бојама, а у исхрани, поготово медитеранској и источној, веома су заступљене. Основна разлика између слатких и љутих паприка је у хемикалији капсаицину, која је заслужна за љутину.

Постојбина паприке је Мексико или, шире гледано, централна Латинска Америка, одакле их је Колумбо пренео на Стари континент. Одатле су се рашириле на афричке и азијске земље. Највећи светски произвођачи су Кина и Мексико. Боје паприка варирају од зелене, жуте, црвене, наранџасте, па до шарених, црвено-зелених (у зависности од степена зрења). Најслађа је паприка која је сазрела на стабљаци на светлости. Слатка паприка у 100 грама садржи само 20 калорија, што је чини одличном за дијете. Од осталих витамина, паприка има витамин Бе-1, Бе-2, Бе-3, Бе-5, Бе-9 (фолна киселина), а такође је богата и минералима: калцијумом, гвожђем, фосфором, калијумом и цинком.

И слатке и љуте паприке могу се конзумирати свеже, сушене или укисељене.

Ако их волите свеже, можете их конзумирати у облику салата. Сушене паприке се међу или туцају и тако се користе као зачин. Ако их стављате у зимницу, имате више опција: туршија, феферони, филети паприке, ајвар, пржена паприка. Код нас је популарна и паприка у павлаци.

Отровно љуте

Најмање папричице обично су најљуте. Не користе се само у исхрани већ и у

медицини. Када поједемо љуту папричицу и капсаицин из паприке нас добро „заљути“, више се знојимо, убрзава се пулс, а ослобађају се и ендорфини. Главни састојак бибер-спрејева (сузаваца) је управо екстракт капсаицина из љутих паприка. Љуте папричице имају нешто већу енергетску вредност од слатких паприка, 40 калорија у 100 грама. Интересантно је да љути капсаицин не представља никакву

препреку рибама, птицама и гмизавцима, тако да утичу само на сисаре свих врста и величина. У афричким земљама често се капсаицином штите усеви од слонова.

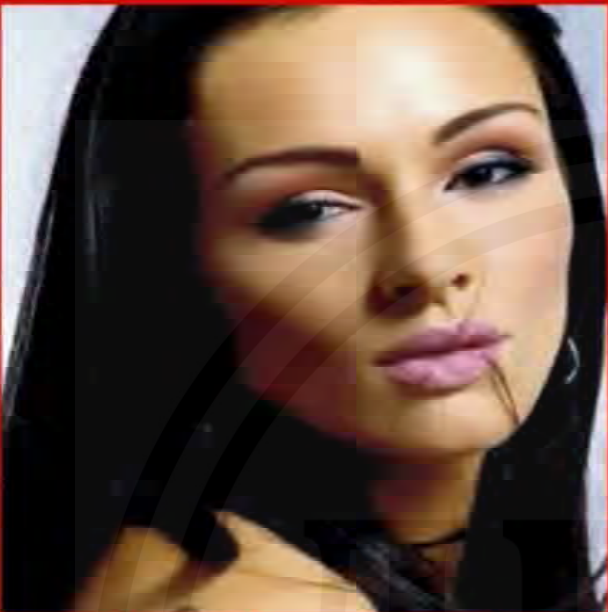
Бирајте једре комаде

Када купујете паприке, одаберите оне плодове који су чврсти, без набора или мекших места. Боја треба да буде уједначена. Паприке могу да се замрзну, тако да читаве године може да се ужива у њиховом укусу.

Јасна Вујичић, нутрициониста



СКАНДИНАВКА

					АУТОР: РАЈКО КУЗМА- НОВИЋ	ПЕВАЧИЦА СА СЛИКЕ	ЖЕНСКО ИМЕ ОДМИЛА	КОМАНДА ПСУ ДА ДОНЕСЕ ЛОВИНУ	МАСНЕ НАСЛАГЕ У ТЕЛУ ЧОВЕКА	ЈЕДНО ИНДИ- ЈАНСКО ПЛЕМЕ
					РЕЧНИ РИБАРИ					
					НЕПАРАН БРОЈ					
					АМЕРИЧКИ КОСМИЧКИ ПРОГРАМ					
					БАРОКНИ СТИЛ					
					ЕНЕРГИЈА		ТОНА		7. СЛОВО АЗБУКЕ	
	БЛАГАЈ- НИК	НА ЧЕТИРИ ДЕЛА	ХАСИЈУМ	АКУМУЛА- ТОРИ ЕНЕРГИЗЕР СРБИЈА (СКР.)	ЛЕСКОВАЦ		КОМАД ЗА ВЕЖБАЊЕ		МЕСТО КОД ВАЉЕВА	
АПАРАТИ ЗА ИНХА- ЛАЦИЈУ					РЕКА У ЗАИРУ			2. И 9. СЛОВО АЗБУКЕ	ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА	
МАЊЕ НАСЕЉЕ										ИМЕ ГЛУМЦА АРСИЋА
12. И 28. СЛОВО АЗБУКЕ			ОНАЈ КОЈИ ПОХАЂА ФАКУЛТЕТ БОКСЕР- СКА КАТЕ- ГОРИЈА							
АСОЦИЈА- ЦИЈА ЕВРОП- СКОГ БИЗНИСА (СКР.)				ШУПЉА МЕРА ЗА ТЕЖИНУ МЕСТО У СЛОВЕНИ- ЈИ				КИКИНДА		
ДРЖАЧ, СТАЛАК							ШВЕДСКИ ПИСАЦ МАРТИН		ПОСЛА- СТИЦА	
ИМЕ НАШЕГ ШАХИСТЕ, ЕРМЕНИЈА					ПОНОВО, ИЗНОВА (ЛАТ.) КАРЛ ГОТФРИД НОЈМАН		КОНЦИ			
КУЦАЊЕ ДЕТЛИТА (ОНОМ.)						РЕКА У РУСИЈИ				
ВРСТА ЧОВЕКО- ЛИКОГ МАЈМУНА (МН.)						УДРУЖЕЊЕ ТАКСИСТА				
МАШТАР										

РЕШЕЊЕ ИЗ ОВОГ БРОЈА: СКАНДИНАВКА: АЛАСИ, НЕПАР, АПОЛО, БАРОК, Е. Т. Е. ЛЕ, БЗ, ИНХАЛАТОРИ, НАСЛОВИНА, КЧ, СТУДЕНТ, АЕБ, ОКА, КИ, СТАТИВ, КОХ, АВНИ, АНОВО, ТОТРК, ИЛИМ, ОРАНГУТАНИ, РОМАНТИЧАР, ОСМОСМЕРКА: ПАЛМА.

У ЗАКЉУЧКУ ПРЕОБРАЖЕЊА

После Бденија и уручивања Велике базјашке повеље у истој празничној атмосфери настављен је програм манифестација у оквиру Дана преображења Срба у Румунији отварањем Међународне књижевно-културне вечери и Изложбе Библиотеке града Чачка посвећене Дису, у Српском културном центру „Свети Сава“.

Овај изузетни чин удостојили су својим присуством председник Савеза Срба у Румунији, Огњан Крстић, представници Општине Вршац на челу са Александром Панић, чланицом Општинског већа за културу, писци и песници из Србије, Мађарске, Решице и Темишвара.

Мина Матијашевић, некадашња чланица етно групе Балканика, је својим предивним гласом и песмом

отворила културно-књижевну манифестацију у Српском културном центру „Свети Сава“. Књижевник Славомир Гвозденовић је наставио са вођењем програма и позвао да се присутнима обрати овогодишњи носилац Велике базјаше повеље, Иван Негришорац, који је прочитао једну од својих песама. Једну песму рецитовао је и песник Ђорђо Сладоје, такође један од добитника Велике базјашке повеље.

После још једне песме, коју је извела Мина Матијашевић, присутнима се обратила госпођа Даница Оташевић, директор Библиотеке града Чачка. Она је представила културну институцију којом руководи, а затим говорила о најзначајнијим моментима из живота песника Владислава Петковића Диса, који је трагично настрадао за време Великог рата. Госпођа Оташевић је у пар речи представила значајно књижевно дело које је оставио велики српски песник, обавестила присутне да се ове године одржало 51. Дисово пролеће, манифестација посвећена поезији, коју организује библиотека града Чачка и закључила да се нада да ће нас и убудуће поезија повезивати. Гошћа из Чачка,

Марија Радловић, је прочитала делове из Дисовог говора, у којем песник пише о страдању српског народа за време Првог светског рата, чију стогодишњицу обележавамо ових дана. Затим је Славомир Гвозденовић позвао да се присутнима обрате песници из Решице: Николаје Србу, Георге Зимческу, Александра Горгиу и Костел Станку, а из Темишвара присутнима је на српском своју песму прочитао Лучијан Алексиу.

Србе из Мађарске представили су Драган Јаковљевић, књижевник, есејиста, новинар и главни уредник СНН из Будимпеште, који је том приликом прочитао једну песму и Драгана Меселџија, дечији песник из Будимпеште, која је прочитала две кратке

песме посвећене најмлађима.

Присутнима су се представили домаћини, Александар Стојковић, Љубинка Перинац Станков, Миладин Симоновић и Славомир Гвозденовић.

Следећег дана, део гостију са домаћинима присуствовао је славској архијерејској литургији, коју је служио преосвећени владика ГГ Лукијан, администратор будимски и темишварски и протојереј-ставрофор Маринко Марков, архијерејски заменик, уз саслужење свештеника из соколовачког протопрезвитерата. На крају архијерејске литургије, резан је славски колач од стране овогодишњих кумова, породице протојереја-ставрофора Живе Мартиновића, пароха свиничког који је даривао манастир, а значајним прилогом манастир је још даривала и породица нашег посланика Славомира Гвозденовића. Славску ружу за следећу годину у име Општине Соколовац преузела је председник општине Олгица Гица.

Горан Гога Пантин



МИРКО ЖИВКОВИЋ, ПОЧАСНИ ГРАЂАНИН ФЕЊА

Прошлог четвртка, 14. августа, у Дому културе у Фењу одржала се свечана додела титуле почасног грађанина Фења универзитетском професору, књижевнику и преводиоцу др Мирку Живковићу.

Иницијатива за доделу титуле почасног грађанина потекла је од управника Дома културе и Општинске библиотеке Валерике Борлована. Овом значајном догађају за господина Мирка Живковића и Општину Фењ присуствовали су посланик у Парламенту Румуније, др Славомир Гвозденовић, председник Савеза Срба у Румунији, Огњан Крстић, председник Општине Фењ, Миомир Чизмаш и потпредседник Општине Виорел Гилезан,

председник МО ССР Мила Лолић, Стева Лепојев члан МО ССР Букурешт, одборници Емил Калугару и Виорел Петровић, представници локалних власти из Сечња и Јаше Томића, мештани Фења и ученици месне основне школе. Кнез Општине Миомир Чизмаш је у име домаћина поздравио господина Мирка Живковића, званице и госте, а затим су о животу и делу професора Живковића говорили његови бивши студенти, данас просветни радници Даница Шароњев, Дара Пауљевић, Славомир Гвозденовић, затим и председник ССР Огњан Крстић и господин Стева Лепојев. На крају овог догађаја присутнима се обратио и Мирко Живковић, који је ове године испунио деведесет и три године, и у свом обраћању је говорио о својој дугогодишњој активности на букурешкој Катедри за славистику и стране језике, као и о свом дугогодишњем раду после којег су

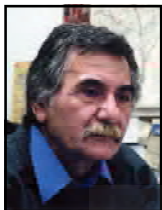
остале значајне књиге, која су жива сведочанства о нама и нашој култури на овим банатским просторима, о српско-румунским односима, речници и приручници, без којих бисмо били сиромашнији. Др Мирко Живковић је универзитетски професор, књижевни историчар, преводилац и лексикограф. Рођен је 28. маја 1921.



године у Фењу, где је похађао првих пет разреда основне школе, а Учитељску школу у Темишвару. У послератно доба је завршио Филолошки факултет у Букурешту (1956). Године 1950. ступио је на дужност главног уредника Српске редакције Државног издавачког предузећа за књижевност и

уметност. Исте године отпочео је своју дидактичку каријеру на Филолошком факултету у Букурешту, једно време као ванредни, а потом као редовни професор за српскохрватски језик и српску и хрватску књижевност. Радио је на Филолошком факултету, односно Факултету страних језика Букурештанског универзитета све до пензионисања (1986). Аутор је већег броја румунских превода из југословенске књижевности и драмских дела за румунска позоришта. Аутор је књига о српско-румунским односима, српско-румунских и румунско-српских речника, универзитетских и школских уџбеника. Члан је Савеза новинара Румуније, Савеза књижевника Румуније и Удружења слависта Румуније. Ово је признање богатој универзитетској каријери и почаст мештана родног му Фења.

Миодраг Тодоров



Пише:
Србољуб
Мишковић

ДЕСЕТ МАЛЕНИХ ЦРНАЦА

По мом мишљењу у овом тренутку сви кандидати за Котрочењ се понашају помало неозбиљно, сматрајући да ће грађани насести на њихове „трикове“

Многи се вероватно сећају духовито-трагичне песмице са десет малених црнаца, који се, након свакојакх згода и незгода, један за другим, опраштају од живота. Нешто слично ће се догодити и на предстојећим председничким изборима. Но, овде неће бити реч о, сачувај Боже, „одласку у рај или пакао“ већ о залеђини политичке сцене за неко време, будући да само један од кандидата одлази у Котрочењ.

Док ово пишем у току је Европско првенство у атлетици, једном од најлепших спортова на свету. У скоро свим дисциплинама учествује већи број такмичара. Наравно, поред фаворита ту су и конкуренти без шанси (бар на папиру), али у томе и јесте драг сваког надметања. По правилу фаворити и у спорту освајају медаље, али и аутсајдери имају шта да науче и стекну спортско искуство. Тако ће бити и у избору за председничку фотелју у новембру. Можда и неће бити десеторо кандидата, као у песмици са маленим црнцима, али још има времена да се листа попуни и допуни. У задњем тренутку је своју кандидатуру најавила и председница Партије „Народни покрет“, Елена Удреа, на велико задовољство садашњег председника Трајана Басескуа. Иначе, у неколико наврата председник државе је јавно рекао да је Елена Удреа једини кандидат који би се равноправно супротставио Виктору Понти, ако дође до другог круга, иако је, колико јуче, председник државе тврдио да је једини прави супарник премијеру Понти градоначелник Сибиуа и председник ПНЛ-а, Клаус Јоханис. Видећемо касније чије ће име уписати Трајан Басеску на листићу „спортске прогнозе“.

Да се подсетимо да су кандидатуру за председничке изборе до сада најавили Виктор Понта, Клаус Јоханис, Кристијан Дијаконеску, Јоан Гише, Калин Попеску Таричеану, Моника Маковеј, Келемен Хунор, Виорел Катарама, Елена Удреа, Каталлин Предоју, Дан Дијаконеску... Неки ће одустати ових дана а други ће се, свакако, пријавити на... конкурс.

Шта нам „нуде“ кандидати?

За сада ништа. Можда једино нека уобичајена и банална обећања као и свих минулих година, односно да ћемо у периоду од пет наредних година, колико траје мандат председника, живети боље него до сада. Ако се то не догоди, онда је неко други крив. По правилу светска криза или рецесија на унутрашњем плану, односно Влада. А то у случају да Председништво и Влада нису „рођаци“. Очекујемо да бар у тренутку када и званично почне предизборна кампања, кандидати изнесу пред јавност своје идеје и планове шта ће урадити (ако буду искрени) за државу и њене грађане. Нико не очекује да будући председник има чаробни штапић и магичну моћ да од Румуније начини рај на земљи. И много година убудуће остаћемо на „репу“ Европе. Могуће је једино тај реп скратити.

По мом мишљењу у овом тренутку сви кандидати за Котрочењ се понашају помало неозбиљно, сматрајући да ће грађани насести на њихове „трикове“. Чак није ни битно да ли ће кандидат бити непрестано међу људима, у свим приликама. По мени је то губљење времена. Онај кандидат који најозбиљније рачуна на подршку народних маса, што би се рекло, и спреман да на своја плећа преузме најодговорнију функцију у држави, мора бити и врло одговоран. Преузети на себе одговорност за судбину око 20 милиона грађана није шала или једино политичка игра. Уверили смо се свих минулих година да су сви досадашњи председници, мање или више, променили ћуд када су се нашли у Котрочењу.

Поменуо сам бројку од десетак кандидата (можда ће их бити мање до новембра) у предстојећој кампањи. Да ли је неко у стању да прогнозира колико ће пара бити утрошено у кампањи. У сваком случају више него што једна држава са нашим економским потенцијалом може себи да дозволи у ситуацији када неколико десетина хиљада временских Румуна прима месечну пензију у висини од 1 (једног) леја! Највећи добитник на државној лутрији уследиће након председничких избора. Грађани могу да мудро одлуком добију много али и да погрешном рачуницом изгубе све.



РИБЉА ЧОРБА У БЕШЕНОВИ

Поводом храмовне славе Света Марија, 15. августа у Старој Бешенови, месту поред државне границе са Србијом и Мађарском и у којем седамдесет и пет посто становништва чине Бугари Павликени, наступила је легендарна српска рок група Рибља чорба. Један од најпознатијих и најомиљенијих рок састава са простора бивше Југославије, Рибља чорба и њен фронтмен Бора Ђорђевић прославили су на сцени свој тридесет и шести рођендан, пошто је званични датум њиховог оснивања 15. август 1978. године, Београд. На отвореној сцени у центру места, прошлог петка, у вечерњим часовима, као предгрупа наступио је темишварски рок састав-пројекат Phoenix cover band, којег сачињавају искусни темишварски музичари, као и неколико младих талената. Њихов репертоар се састојао углавном од обрада рок хитова и песама најпознатије румунске и темишварске групе Phoenix. Бора је са Чорбом наступ започео после 22 часа познатим песмама које је публика из првих редова певала са бендом. Концерт је привукао сем великог

броја мештана, и много Чорбиних фанова који су пристигли из околних насеља, Великог Семиклуша и Темишвара. Током двоипчасовног концерта, публика је имала прилику да се подсети песама са почетка успешне каријере овог омиљеног рокенрол бенда, али и да чује избор песама новије продукције као и једну нову песму, која ће се појавити на следећем албуму групе. Бора је као и увек био расположен за причу и за време концерта одржавао је добру комуникацију са публиком, читао песме и испричао неколико вицева. Песмом *Погледај дом свој Ангеле*, која је била изабрана за хит деценије, а после неколико година проглашена и за најбољу српску песму, завршен је још један незабораван наступ Рибље чорбе. Концерт је организовала агенција D&N Mediashow, заједно са челницима Општине Стара Бешенова, залагањем председника Општине Георге Накова, великог љубитеља српске и југословенске рок и поп музичке сцене.

Миодраг Тодоров



АЛЕН ИСЛАМОВИЋ У ЛУГОЖУ

Прошлог петка, 15. августа, у Лугожу је одржана храмовна слава. У оквиру овогодишњих пропратних манифестација поводом прославе градске храмовне славе Света Марија, челници Општине Лугож

организовали су низ културно-уметничких догађаја, па је тако за љубитеље поп и рок музике из овог града и околине приређен целовечерњи концерт на којем су наступила позната имена румунске музичке сцене и гости из иностранства. Звезда вечери био је познати певач са простора бивше Југославије, Ален Исламовић са својим пратећим бендом *Кад би био Бијело дугме*. Спектакл на отвореној сцени испред Дома културе синдиката пратио је велики број младих Лугожана, али и оних старијих који су крајем седамдесетих и

осамдесетих година одрасли уз популарне југословенске бендове чији су хитови путем радио таласа допирали и до румунског Баната. Обожаваоци бенда Бијело дугме и познатог музичара и певача Алена

Исламовића (некадашњег члана сарајевских рок група Дивље јагоде и Бијело дугме) имали су прилику да се за време одржавања концерта подсети познатих песама своје младости и запевају са познатом естрадном звездом неколико песама. По реакцији лугошке публике наступ Алена Исламовића и бенда *Кад би био Бијело дугме*, који су омогућили D&N Media Show Production и Општина града Лугожа, многим ће остати у дугом и лепом сећању.

Миодраг Тодоров





СВИНИЧАНИ У БАЗЈАШУ

Камп фолклора у Српском културном центру „Свети Сава“ у Базјашу је овог лета заиста био главна одредница за све наше фолклораше и нема тога да из Базјаша није понео прелепе успомене.

Протекле седмице у кампу су боравили чланови КУД „Дунав“ из Свинице.

Како сазнајемо од Живице Балача, руководиоца овог друштва, у Базјашу је недељу дана боравило око тридесеторо младих Свиничана.

Богата седмица започела је за чланове КУД „Дунав“ на Златном котлићу, где су наступили са народним играма, а закључена је у Готлобу на Данима лубенице прошлог петка, 15. августа. На овом фестивалу су Свиничани извели кореографије из Пирота, Шопске игре и игре из Шумадије у кореографији Огњана Крстића и Живице Балача.

Иначе, ни средина недеље није била занемарљива, јер је у кампу фолклора и Српском културном центру „Свети Сава“ све било у знаку вежбања нових сплетова, али и старих, јер у друштву има новајлија. У формирању је и нова вокална група, а

спремају се и солисткиње. Своје гласовне могућности вежбале су Александра Бибесковић, Андреја Абрамовић и Кристијана Ђурша. На хармоници их је пратио



Живица Балач, а све је забележено на филмској траци.

Како је то у тим годинама и нормално, ни забава није мањкала Свиничанима. Купање у Базену им је била главна атракција, као и разонода и песма дугих летњих дана. Јер кад си млад, цео свет ти је под ногама, а разлога за срећу има на претек.

Љубинка Перинач Станков



Наш драги

МАРКО АПОПЕЈ

прославиће свој 2. рођендан 20. августа, па му том приликом честитамо рођендан, желећи му пуно, пуно здравља и среће. Срећно ти било друго рођенданско славље, на многаја лjeta, нека ти живот буде испуњен лепим и светлим тренуцима. Много те воле и љубе твоји најмилији: мама Љиљана, тата Аурел, мајка Делија, бунику Нику, прадеда Бора и прабаба Милева из Иванде.

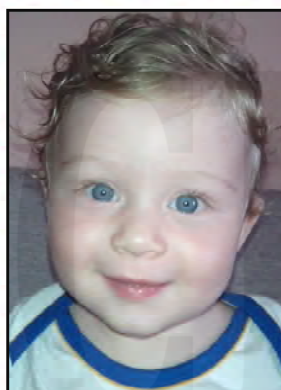


Срећан ти 1. рођендан, драги унуче

ЖЕЉКО ЖИВКОВИЋ

Твојим ведрим и топлим осмехом украшаваш и наш живот, твоја срећа и радост су и наша најузвишенија осећања, па ти желимо срећно и безбрижно детињство, пуно успеха у животу и да нам те Свевишњи чува здравог и веселог.

Много те љубе и воле: мајка Даница, нана Златинка, деда Мита и прадеда Омер.



Са најлепшим осмехом на лицу, најслађим речима и првим корацима у животу, први рођендан је прославио 20. августа, наш син

ЖЕЉКО ЖИВКОВИЋ

Само је година иза тебе, а пуно испред. У свакој години која те чека пронађи

радост, здравље и сву срећу овог света!

Са твојим осмехом, као да се родило ново годишње доба, доба среће, радости и душевног мира. Желимо ти срећно и безбрижно детињство, много топлих речи, јер топле речи најсигурнији су јастук под главом. Са пуно љубави: мама Далиборка и тата Дамир.

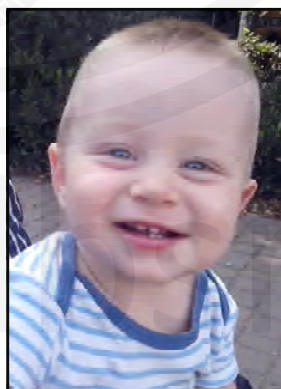


Са пуно љубави, честитамо 1. рођендан драгом

ЖЕЉКУ ЖИВКОВИЋУ

Премало је речи за све оно лепо што ти желимо на будућем путу кроз живот: да нам увек будеш здрав, радостан, срећан и да ти се испуне све твоје жеље. Да те Господ Бог прати на сваком кораку и да те чува и нека те Својом благом руком помилује у све дане твог живота.

Пуно те волимо: тета Санела, теча Разван, Анастасија и Димитрије.



Драги

ЖЕЉКО ЖИВКОВИЋ

срећан ти први и сви будући рођендани у животу! Да нам здрав, чист и весео будеш, да порастеш у здрављу, миру и благостању и да ти сваки дан буде попут пролећног цветања,

летњег бујања, јесење берићети и зимских радости. На многаја лjeta, и да са нама поделиш део твојих радовања.

Са пуно љубави: тета Ђека, теча Србобран, Невена и Јасмин.



Драга наша

РОДИКА ПЕТРЕСКУ

Сада, када додајеш још један цвет у букету твог живота, желимо ти, поводом рођендана, пуно здравља и много радости уз нас, пуно срећних и посебних тренутака, који да ти улепшају дане. Кроз

живот корачај мудро, узимај од њега све што је најбоље и највредније, даруј твојима најдражима сву лепоту и доброту своје душе и љубав коју носиш у срцу.

Твоја љубав је за нас непроцењива и овим поводом желимо ти још много, много година живота.

На многаја лџета, с љубављу и поштовањем: Разван, Марчел, Ђанина и Матроника.



Најдражој

РОДИКИ ПЕТРЕСКУ

поводом рођендана, 28. августа, желимо да нам увек буде здрава, весела и срећна, да буде уз нас својом добротом и племенитошћу, да у нашем дому буде и надаље највећа радост. Њено

постојање је за нас непроцењиво и нека јој је сваки дан радост и срећа у животу, а људе нека дарује својом добротом. Буди још дуго поред нас својом добротом и племенитошћу и да као и до сада, будеш ослонац наше породице. Радост у твоје срцу, у души весеље, осмех на твојем лицу то су наше жеље, да крај себе имаш драге ти људе, и овај рођендан нека срећан ти буде!

Са пуно љубави: мама Вида и супруг Ђовани.



Са пуно љубави,
честитамо драгој

**РОДИКИ ПЕТРЕСКУ
САНУЋИ**

рођендан, 28. августа. Желимо ти из доброг најбоље, из лепог најлепше, безбрижне дане исплетене радошћу, срећом и успехом, пријатне тренутке уз твоје

најмилије. Нека ти Бог подари највредније и најлепше ствари на свету које се не могу видети или додирнути, оне се могу осетити само твојим великим срцем, а то су: здравље, душевни мир, срећа, љубав, успех...

Пуно радости и дугих лепих година желе ти: сестрица Јулка са породицом.



На дан 23. августа,
наш драги

**БРАНИСЛАВ
АМИЖИЋ
из Рудне**

испуниће 90 година живота. Тим срећним догађајем, његови мили, који га пуно волимо, поштујемо и ценимо: синовица Милка, Костика и

Љубиша, желимо му из свег срца, још много лџета да поживи и буде уз нас, да нам својом добротом, вредности и поштењем буде узор и пример у нашој будућој свакодневици, као што је то до данас био.

На многаја лџета!

Поштовани читаоци!

Подсећамо Вас

да читуље и мале огласе можете доставити у секретаријату редакције до среде у 12.00 часова.

**НАША
реч**
НЕДЕЉНИК САВЕЗА СРБА У РУМУНИЈИ
**КЊИЖЕВНИ
ЖИВОТ**

Будите Срби уз штампу на матерњем језику!

ДОБРОДОШЛИ “КОД БРКЕ”



Ресторан
и
хотел
Сребрно
језеро
Велико
Градиште
Србија

Кафана располаже са 60 места и терасом у пријатној хладовини, која може да прими и до 80 гостију. Можемо се похвалити квалитетном и свеже припремљеном храном и богатим менијем.

Поред традиционалних јела са роштиља нудимо специјалитете од речне рибе и јела по поруџбини.

Контакт:
“Код Брке”
Сребрно језеро
Велико Градиште
Србија

Кафана - тел: (00381) 012.7661.152,
063.309.001

Смештај - тел: (00381) 060.33.222.30
E-mail: info@kodbrke.co.rs



**КОД БРКЕ...
ДОЖИВЕЋЕТЕ ЛЕПЕ ТРЕНУТКЕ!**



РАДИО ТЕМИШВАР

Сваке недеље,
од 15.00 до 16.00 часова,
на 630 килохерца.

Уживо програм на српском језику
ЧЕСТИТКЕ, ЖЕЉЕ И ПОЗДРАВИ

Телефони:
0256.49.35.45; 0256.49.55.36;
0372.56.10.25; 0372.56.10.35.
Телефон за sms поруке:
0725.737.373.

Слушајте нас и на интернету, на
адреси:
www.radiotimisoara.ro



**СРПСКИ ВИДИЦИ -
ТВ ЕМИСИЈА НА
СРПСКОМ ЈЕЗИКУ**

Летња шема:
22. јун - 15. септембар 2014.

На трећем каналу румунског јавног сервиса телевизије ТВР 3 емитује се једном недељно, уторком, у 12.20 часова (трајање: 20 минута).

На регионалном програму румунског јавног сервиса телевизије ТВР Темишвар, емитује се једном недељно, средом, између 19.00 и 19.30 часова (трајање: 25 минута).

Припрема и уређује Миодраг Обрадов, одговорни уредник програма на језицима мањина ТВР Темишвар

Борислав КРСТИЋ ВЕЛИМИРОВ 1924 – 2014.

Јутро овог 20. августа освануло је уз тужну вест. Преминуо је универзитетски професор, есејиста, књижевни критичар и преводилац, Борислав Крстић Велимиров.

Рођен је 26. марта 1924. године у Белобрешки (караш-северинска жупанија).

Основну школу је похађао у Шушки (1930-1935), гимназију на српској секцији при Гимназији "К.Ђ. Лога" у Темишвару и Петровграду, данашњем Зрењанину (1935-1943), са прекидом због ратних прилика. Велику матуру је положио у Осијеку (1945).

Наставио је више образовање на Математичко-физичком факултету при Универзитету у Клужу (1946-1950). Још за време последње године студија био је приправник на Катедри за математику. По завршетку студија радио је као професор математике у Српској мешовитој гимназији у Темишвару (1950-1954), а истовремено, и као асистент на овдашњем Политехничком институту (1951-1959).

Борислав Крстић Велимиров се у оно време определио за вишу техничку наставу, па је постепено био промовисан за лектора (1959-1963), ванредног професора (1963-1970) и редовног професора (1970-1986). Извесно време био је шеф Катедре за математику (1971/72 и 1973-1979). Од 1986. године је заслужни професор. Докторирао је 1969. године на клушком Универзитету дисертацијом Функционалне једначине које

дефинишу полиноме. Био је члан математичког друштва "American Mathematics Society". Аутор је и коаутор уџбеника и књига за вишу техничку наставу. Сарађивао је са румунским и страним стручним часописима. Од ових

последњих споменућемо само "Zentralblatt für Mathematik" (Немачка) и "Mathematics Reviews" (САД). Цењени универзитетски професор, математичар по струци, осамдесетих година минулог века објављивао је књижевне осврте и есеје у часопису "Књижевни живот" и у листу "Банатске новине", односно листу "Наша реч".

Борислав Крстић Велимиров писао је стручне радове на румунском, српском и енглеском, а књижевне радове првенствено на српском језику.

Преводилац је књига есеја са румунског на српски. Заступљен је у антологији "Најава" и укључен је у лексикон "Срби у свету – ко је ко 1996/99".

Као врсни математичар био је познат на свим континентима где је своје радове објављивао. За живота није заборавио свој род. Имао је мудрости и доброте за све нас у српским редакцијама и ван њих. Оставио је уз своје научне радове десетине блиставих есеја о култури науци, о нама и нашим врлинама и манама. Волео је нашу културу и традицију, био је посвећен својој породици и иако је дуго живео у Темишвару, није никад заборавио своју родну Белобрешку.



Миодраг ПАВЛОВИЋ 1928 - 2014.

У недељу увече, у немачком граду Тутлингену, крај Штутгарта, преминуо је у свом дому, у 86. години, Миодраг Павловић (1928), песник, антологичар, есејиста, преводилац, члан САНУ, Словенске академије уметности и Европске песничке академије. По одлуци породице, супруге Марлен и ћерки Јасмине и Кристине, сахрањен је у Тутлингену, у којем је живео, повремено, последње четири деценије.

Рођен је у Новом Саду. Основну и средњу школу завршио је у Београду, као и Медицински факултет, на коме је студирао од 1947. до 1954. Прву збирку – „87 песама” – објавио је 1952. Ова песничка књига сматра се прекретницом у новијој српској поезији и она је у потпуности определила даљи животни пут Миодрага Павловића. Био је изванредан познавалац српске и европске поезије, сјајан есејиста. Један од најутицајнијих песника послератне српске књижевности. Његова поезија и есеји објављени су на свим европским језицима и неколико оријенталних. Дела су му нарочито превођена на немачки језик и врло високо оцењивана у најугледнијим немачким листовима. Заступљен је у првој Антологији модерне српске поезије на немачком језику, која је изашла 2004. Ова



антологија – „Песма помера брда”, добила је наслов према једном стиху Миодрага Павловића. Антологија садржи 260 песама, од 82 аутора. Године 1960. постао је драматург у Народном позоришту у

Београду. Радио је дванаест година као уредник у издавачком предузећу „Просвета”. Добитник је највећих наших и европских награда.

Његова најзначајнија дела су збирке: „87 песама” (1952), „Стуб сећања” (1953), „Хододарје” (1971), „Улазак у Кремону” (1989), „Космологија профаната” (1990), „С Христом нетремице” (2001), романи: „Други долазак” (2000) и „Афродитина увала”. Аутор је више

књига есеја. Приредио је неколико антологија поезије, међу којима је најзначајнија „Антологија српског песништва од XIII до XX века”. Ова антологија је поново вратила на поетску сцену неке заборављене писце.

Добитник је Велике базјашке повеље, превођен је на бројне стране језике међу којима и на румунски језик.

Живео је на релацији Тутлинген – Београд. У последње време је све ређе долазио, повукао се из јавног живота, кажу да је последњих дана одбијао и храну да узима. Његови пријатељи тврде да је желео да буде кремиран и сахрањен у Београду.

ОБАВЕШТЕЊЕ

Месна организација Букурешт Савеза Срба у Румунији врши попис деце, од 0 до 18 година, која живе у Букурешту и чији родитељи желе да им пруже прилику да уче српски језик и да се прикључе образовним пројектима које Савез Срба у Румунији организује или подржава (школски кампови, празнични поклон-пакетићи итд).

Молимо заинтересоване родитеље да нам, до 30.08.2014. године, доставе на е-mail адресу **ssrbukurest@gmail.com**

следеће податке: име детета, узраст, име родитеља, контактне информације родитеља (број мобилног телефона, е-mail). У зависности од интересовања, Месна организација Букурешт Савеза Срба у Румунији уложиће напоре за остварење ове иницијативе.

Са болом у души подсећамо да ће се 28. августа навршити тужна година дана од када је преминуо мој драги супруг

**ВЛАДИМИР
ЖИВАНОВ
из Дињаша**



Бол и туга су уз нас, а ти си са нама у мислима и срцима. За собом си оставио успомену која не може да избледи, неокаљано име које ћемо памтити само по добру и сећање које нас опомиње да без тебе морамо да наставимо даље онако како си живео ти: достојанствено, часно и храбро.

Заувек ожалашћена супруга Љана.

Пролази тужна година дана од када је преминуо наш драги

**ВЛАДИМИР ЖИВАНОВ
из Дињаша**



Са тугом у срцу вечно ћемо се сећати твоје племенитости и доброте. Има нека моћ у добрим људима, они су јаки и после смрти. Догађа се да и даље живе, по својим речима и делима, а највише по доброти срца. Био си део нас и остаћеш с најлепшим успоменама које сада јако боле, које ће нас до последњег даха подсећати на тебе и твоју родитељску љубав док смо били заједно.

Ожалашћен син Миле са породицом.

ЧИТУЉЕ

Тужно и болно сећање на драгог родитеља који се упокојио пре годину дана

**ВЛАДИМИР ЖИВАНОВ
из Дињаша**



Хвала ти за све што си нам у животу пружио, за све чему си нас научио, хвала ти за твоју љубав и доброту, којом си нас обасипао. Увек ћеш остати у нашим срцима упамћен, и не дамо забораву да нам те однесе!

Сваки осмех, топлу реч, бескрајну љубав коју нам је пружао, вечно ћемо носити у срцима: ћерка Славица са породицом.

Тешко је живети годину дана без драгог родитеља

**ВЛАДИМИРА ЖИВАНОВА
из Дињаша**



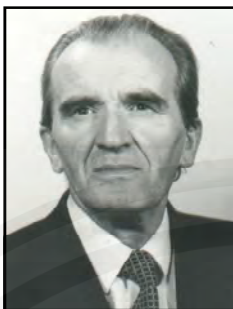
Твоје велико срце и добра душа заслужују вечно сећање. Не постоје речи утехе које би смањиле тугу и бол, само сећање и понос што смо те имали.

Хвала ти за све лепе године проведене поред тебе, вечно ћемо те носити у срцу и у мислима.

Са љубављу и поштовањем, успомену чувају: ћерка Десанка са породицом.

Преминуо је цењени и поштовани

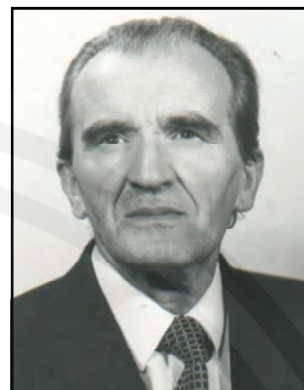
**проф. др
БОРИСЛАВ КРСТИЋ
ВЕЛИМИРОВ**



Изражавамо овим путем најдубље саучешће породици и опраштамо се од оног који је био не само врстан интелектуалац, универзитетски професор, доктор, есејиста и књижевни критичар, већ и веома посебан и драг човек који је оставио трага у животима оних које је познавао.

Са поштовањем, Савез Срба у Румунији, српске редакције и српске институције.

У тузи обавештавамо да је 20. августа, у 90. години живота, преминуо наш драги

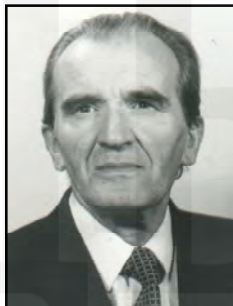


**проф. др
БОРИСЛАВ КРСТИЋ ВЕЛИМИРОВ
из Темишвара
родом из Белобрешке**

човек несебичне доброте, широке опште културе, огромног знања, оставши дубоко одан својим коренима, вери и породици. Био је и остаће понос наше фамилије. Вечна му слава и успомена! Неизмерно тужни: супруга Јелка, син Душко са породицом и ћерка Деса са породицом.

Достојанствено и тихо, као што је и живео, отишао је у вечност наш поштовани

**проф. др
БОРИСЛАВ КРСТИЋ
ВЕЛИМИРОВ
родом из Белобрешке**

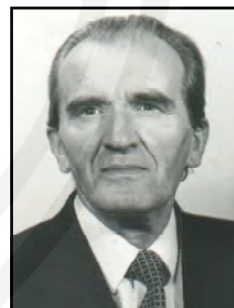


Тужни се опраштамо од њега, а у срцу чувамо сву лепоту оних дана када је био са нама. Био је вредан, поштен, племенит и цењен Белобрешчанин. Саучествујемо у болу ожалошћене породице. Вечна му слава.

Са поштовањем, Цветко Крстић са породицом из Белобрешке и Даница Крстић са породицом.

Изражавамо искрено саучешће породице човека, Србина и професора

**проф. др
БОРИСЛАВА КРСТИЋА
ВЕЛИМИРОВА**

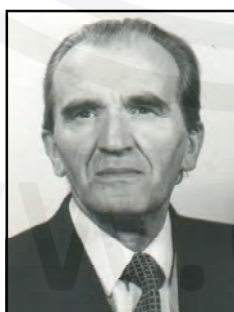


нашег драгог чика Боре, којег ћемо памтити по доброти, мудрости и привржености српству и култури свога рода.

Сећаћемо га се са посебним поштовањем. Породица Славомира Гвозденовића.

Са мислима на своју вољену Белобрешку, а срцем уз своју породицу

**проф. др
БОРИСЛАВ КРСТИЋ
ВЕЛИМИРОВ
родом из Белобрешке**

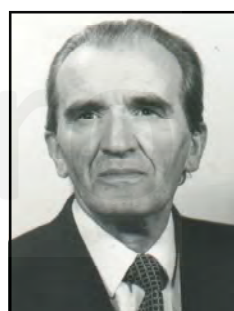


полако се виноу на небеса, у 90. години живота. Велики родољуб, светосавац и човек необичне доброте и хуманости, дубоко одан свом родном крају и сељанима. Најискреније и најдубље саучешће ожалошћеној породици.

Никада га неће заборавити његови Белобрешчани.

Дубоко нас је ожалостила вест о смрти нашег драгог ујака

**проф. др
БОРИСЛАВА КРСТИЋА
ВЕЛИМИРОВОГ**



Био нам је ослонац и узор у животу. Господ нека му подари вечни покој у царству небеском. Ујна Јелки, Деси и Душку са породицом изражавамо најдубље саучешће.

Божа, Даница и Раде

Наши драги родитељи да су живели рођендан би славили, али су се рано преселили у вечност



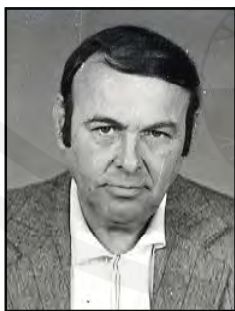
ЉУБИНКА ТОДОР и АУРЕЛ ТОДОР
рођ. Грујин из Решице
20.08.1943-6.04.2000. 20.08.1939-24.10.2004.

Ако нешто боли онда је највећа бол када изгубиш драге родитеље. На овај дан требало је да слаavimo, а ми цвеће сузама заливамо и свеће палимо. Са неизмерним поштовањем чуваћемо трајну успомену на њихов племенити лик и доброту. Много нам недостају ваша љубав и савети, бескрајно ћемо вас волети и туговати за вама.

Ваше ћерке Љиљана из Швајцарске, и Јадранка, зет Аурел и најдражи унук Рареш из Решице, којег нисте упознали.

Почивајте у миру, драги наши!

Тужно сећање на драгу сестру и зета



ЉУБИНКУ ТОДОР и АУРЕЛА ТОДОРА
рођ. Грујин из Решице

Једну сестру сам имала али брзо сам је изгубила.

Сада, 20. августа да рођендан славите, а вас нема, остала је тужна успомена. Уместо славља ми вам кажемо лака вам црна земља и миран вечни сан.

До краја живота вас оплакује сестра Невенка, зет Јоан и синовац Милош са својом породицом.

Већ 13 година чувамо, са поштовањем и поносом, успомену на твоју доброту, драга наша

КРИСТИНА ВУКОВАН
из Српског Семартона

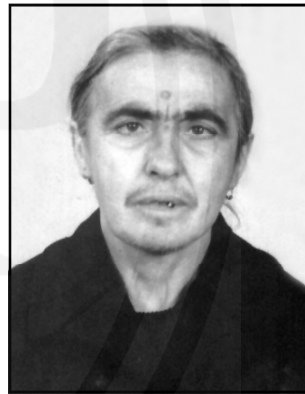


Твоја љубав и доброта којима си нас несебично засипала током живота оставиле су неизбрисив траг у нашим срцима која чувају вечну успомену на тебе. Време пролази, а сећање надолazi, пуно успомена да те спомињемо, да о теби са поносом причамо, да те никад не заборавимо.

Ожалошћени: син Душан, снаја Деса и унук Станко са породицом.

Тринаест година је прошло откако те нема, драга наша

КРИСТИНА ВУКОВАН
из Српског Семартона



Тешко је љубав и бол лечити временом. Оно нас учи како да их преточимо у успомене, које живе док је нас. Кажу да свако живи док га спомињу и док га се сећају. Ти ћеш за нас живети вечно.

Ожалошћени: ћерка Марина, зет Обрад и унука Будинка са породицом.

Година дана туге и бола од када је преминула наша драга

ЈЕЛЕНА АНТИН



Добри се људи упамте по најлепшим особинама и тако нам заувек остају у мислима и осећањима. Освојила је за живота кутак вечности у нашој пролазности.

Једногодишњи парастос одржаће се у недељу, 31. августа, у Српској Саборној цркви у Темишвару-Граду.

Ожалошћени: ћерка Радојка, зет Томислав и унука Славинка са породицом.

Тужно сећање на 16. август, када је пре 13 година преминуо наш драги

МИЛАН ЕРДЕЉАН
из Великог Сепетра



Био си оно што је најтеже бити, Човек. Био си човек широког срца, у коме је било места за све. Нижу се године, а туга у срцу и даље стоји, јер време није успело да је зацели, у нашим мислима си увек, твој лик и доброту с поносом спомињемо. Заувек ожаловљена породица.

За нама и у нама је седам година несмањеног бола откако нас напусти наш најдражи

МИЛОШ МИША ЖИВАНОВ
из Српског Семартона



Туга, као да је прошао само тренутак ... Љубав, као да си још увек ту... Бол остаје заувек... Свуда те има и у свему си с нама, нема те тамо где нам највише недостајеш, у животу. Твоји: супруга Живка, ћерка Светлана, зет Брацика и унук Марко.

У нежном сећању чувамо успомену на драге родитеље који су преминули пре 22 године, односно 20 година



ВЛАДА и МИЛЕВА ВЛАСТИЋ

Сачувани од заборава, бићете вечно у нашим срцима и мислима. Синови Вела и Пера са породицама.

Тужно сећање на 21. август, када је пре 7 година преминула наша драга

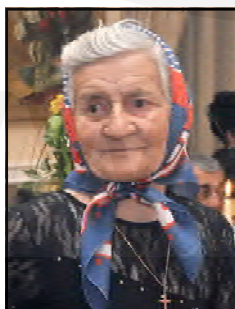
ЗВЕЗДА НЕШИН
из Дињаша



Присутна си међу нама и налазимо те у свакој успомени, у сваком дану који пролази, у свакој сузи која потече. Недостају нам твоји савети и твоја топла материнска реч, благод и доброта и живећеш са нама и у нама, све док ће бити неког који ће туговати и чувати успомену на тебе. Заувек ожаловљена ћерка Лепа са породицом.

Тужно и болно пролази година дана од када смо се растали од наше драге и непрежаљене

ЈЕЛЕНКЕ ДРАГИЋ
из Великог Сепетра



Чуваћемо у нашим срцима њен драги лик, доброту, неизмерну љубав коју нам је пружила.

Заувек ожаловљени: ћерка Светлана, унуци Надина и Саша, прија Биљана.

Тужно сећање поводом проласка 18 година (19 августа) од када је преминуо наш драги

ПЕРА ПЕРИЦА ТОДОРОВ
из Српског Семартона



Оно што остаје у нама и никада не умире су сећања. И даље си у нашим мислима, у нашим срцима, са нама.

Успомену на његову доброту и племитост чува породица Тодоров.

У тузи и болу обавештавамо да је 9. августа, у 88. години живота, преминуо наш драги супруг, отац, деда и прадеда

**др
МАРТИН СЛОВЕНСКИ**
из Решице



Остале су успомене, сећање и вечна туга.

Ожалошћени: супруга Круна, ћерка Славица, син Милован са супругом Константином, унука Милена са супругом Владом, унук Томислав прауку Анастасија. Нека му је лака црна земља и миран вечни сан.

Две године у тишини, сломљеног срца патимо за тобом, најдражи сине и унуче

**ГОРАН ПАУЛ
КРУМПЕЈ**
24.VIII 2002 - 26.VII 2012.



Не прође ни дан, а да те не споменемо или не помислимо на тебе. Уместо радости са тобом, остаје нам туга за тобом. 24. августа био би твој 12. рођендан. Али уместо 12 свећица на тортти, упалићемо 12 свећица на твој гробу. Сине, кад у вечној тишини чујеш јецај и осетиш влажно лице, знаћеш да су то очеве и мајчине сузе за својим јединцем. Посетићемо вечну кућу, прекрити цвећем, залити сузама. Живиш у нама и нашим срцима драг, вољен и незаборављен.

Никада те нећемо заборавити: мама Дана, тата Адријан, деда Жива и баба Мариоара из Гада.

Пролазе 6 тужних недеља од када је преминуо наш драги

ТОША ЛУКИН
из Варјаша



Са нама си сваког дана и у сваком трену. Сећања на наш заједнички живот испуњен љубављу и разумевањем извиру из душе и срца. Гнездо које си с љубављу годинама градио у нашим срцима, од дана твог упокојења па до краја наших живота носиће твоје име. За твој рођендан, 24. августа, када би испунио 58 година живота, уместо поклона доносимо цвеће на твој гроб, нашу љубав и превелику тугу која непрекидно тиња у нама, због твоје преране смрти. Заувек ожалошћени: супруга Љиља и син Борко.

Шестонедељни парастос одржаће се у недељу, 24. августа, у Српској православној цркви у Варјашу.

У тузи пролази 6 недеља од када нас је прерано напустио драги

ТОША ЛУКИН
из Варјаша



Нема дана да те не споменемо, и са тугом и сузама у очима, прisetимо на оне дане када си ти био међу нама, када нам је кућа била пуна радости, љубави, среће. Био си вредан, частан, поштен, пун живота, то си све знао да пренесеш на нас. Заувек ожалошћени: брат Драгослав, снаја Делија, синовци Срђан, Амелија, Милан, Бранка и Кристи.



Тужни помен

ТОША ЛУКИН
из Варјаша

Велико и племенито срце, добра и широкогрудна душа, наше су вечне успомене и сећање на тебе. Онакав какав си био заувек цењен и поштован на свему ти хвала. Трајно остаје дубоко урезана празнина у вечној тишини незаборава.

Са неизмерном тугом: шурак Миле, снаја Милица и синовица Драгана.



**Акције и манифестације ССР
- август 2014. године -**



- Камп фолклора у Базјашу
- КУД “Коло” Арад Гај у Печки на Празнику новог хлеба
- Куд „Соко“ Соколовац у Сигишоари на Интернетничком фестивалу Проетника 2014.
- “Упознај матичну Србију” - наградна екскурзија за олимпијце српског језика
- Фестивал смокви у Свиници
- Гостовање Старомолдаваца у Руском Селу
- Ракијада у Великом Сенпетру
- Међународни симпозијум “Радичевићи у Темишвару”
- КУД „Свети Сава“, Велики Семиклуш на Фестивалу фолклора у Кањижи

uniunea sarbilor din romania
primaria sanpetru mare



savez srba u rumuniji
opstina veliki senpetar

festivalul
rachiiului

editia 4 izdanje

rakijada

23 august 2014
Sânpetru Mare

Concurs: Cel mai bun rachiu 15:30 Takmičenje: Najbolja rakija

Concursuri sportive 16:00 Sportska nadmetanja

Parada participantilor 18:30 Parada učesnika

Deschiderea oficială 19:00 Zvanično otvaranje

Program artistic 19:30 Kulturno-umetnički program

RUD "Kopaonik 1903"

"Mladost" Timișoara

"Zisel" Omoljica - Serbia

"Izvor" Saravale

"Stejarelul" Luncoiul de Jos

"Plavi delija" Sâmpetru Mare

O.K. Bend Timișoara

"Batini becare" Sanicolau Mare

RUD "Kopaonik 1903"

AKUD "Mladost" Temisvar

"Zisel" Omoljica - Srbija

"Izvor" Saravola

"Stejarelul" Lunkojul de Zos

RUD "Plavi delija" V. Sempetar

O.K. Bend Temisvar

"Batini becare" V. Semiklus

Premierea câștigătorilor 21:00 Proglašenje pobednika

Concert: 21:30 Koncert:

Neda Ukraden
orchestra lui Berislav Pejic

Neda Ukraden
orkestar Berislava Pejica

design:
raico cornea